Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy

Porovnání mužského a ženského týmu ledního hokeje v Kladně

Comparison of male and female ice hockey team in Kladno

Bakalářská práce

Praha 2019

Michaela Jančová

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Výchova ke zdraví se zaměřením na vzdělávání, Tělesná výchova a sport se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Ladislav Pokorný

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně
s použitím uvedené literatury a zdrojů.

V Praze, 16. dubna 2019

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, panu PaedDr. Ladislavu Pokornému za cenné rady, poskytnutou pomoc a odborné vedení této bakalářské práce. Chtěla bych poděkovat zúčastněným respondentům za jejich čas a ochotu. Dále děkuji svým přátelům a rodině za projevenou podporu a veškerou pomoc.

Abstrakt

Tématem práce je porovnání mužského a ženského týmu ledního hokeje v Kladně. V úvodní části pojednávám o historii hokeje, kde hokej vznikl, od jaké doby se lední hokej objevuje na našem území, kdy vznikl kladenský hokejový oddíl a kdy a za jakých okolností na Kladně začal fungovat dívčí hokejový oddíl. Dále je v teoretické části zmíněn systém dvou nejvyšších soutěží, které týmy hrají. V závěru teoretické části jsou zmíněny změny v pravidlech mužského a ženského hokeje.

V další, praktické části jsou představeny zkoumané objekty, tedy oba týmy a respondenti, kteří mi poskytnuli rozhovor pro potřeby této práce. Dále jsou představeny výzkumné metody. Výzkumná část je vedena pomocí řízených rozhovorů a zúčastněného pozorování.

Ve třetí části bakalářské práce jsou pomocí grafů a tabulek interpretovány výsledky zkoumání. Cílem práce je poukázat na četné rozdíly mezi mužským a ženským hokejovým týmem.

Klíčová slova

Lední hokej, hráč, hráčka, lední hokej v Kladně, rozdíly

Abstract

The topic of this workshop Will be comparing the differences between men's and women's ice hockey teams in Kladno. In the first part I'll be talking about history of hockey where the hockey was founded from what era is ice hockey showing up in our area when begins Kladno ice hockey club and when and under what circumstances was women's ice hockey team founded. Going on in the theory part is mentioned a system of two highest leagues where the teams plays. On the end are mentioned regulations of the men's and women's ice hockey. In the practical part I will introduce examined objects so that means both teams and respondents Who allowed me to Interview them for the good needs of this workshop. After there are introduced research methods. Research part is Guy did with the help of interviews and observations. In the third part of this bachelor thesis with the help of the graphs and charts are interpret the results. The main go of this workshop is to point out the differences between men's and women's ice hockey teams.

Keywords

Ice hockey, player, ice hockey in Kladno, differences

Obsah

Úvod ... 6
1 Cíle a problém práce ... 7
1.1 Cíle práce ... 7
1.2 Problém práce ... 7
2 Teoretická část ... 8
2.1 Počátky ledního hokeje na našem území ... 8
2.2 Historie kladenského hokeje ... 9
2.3 Počátky ženského hokeje ... 20
2.4 Ženský hokej na našem území ... 23
2.5 Historie ženského hokeje v Kladně ... 25
2.6 Systém soutěží ... 27
2.7 Změny v pravidlech ... 28
3 Hypotézy ... 30
4 Praktická část ... 31
4.1 Charakteristika výzkumného vzorku ... 31
4.2 Charakteristika výzkumné metody ... 33
4.2.1 Josef Zajíc ... 34
4.2.2 Dominika Vopravilová ... 38
4.2.3 Jan Krégl ... 41
5 Interpretace výsledků ... 43
6 Diskuze ... 48
7 Závěry ... 51
Zdroje ... 53
Přílohy ... 55

Úvod

Lední hokej je v České republice velmi populárním sportem a stejně tomu je tak i v Kladně. Kladno má za sebou velmi úspěšnou a slavnou hokejovou minulost. Přesto ale v současné době kladenští Rytíři již několik sezon nastupují ve druhé nejvyšší soutěži Chance lize. V této době, to znamená v závěru sezony hokejisté nastupují v bojích o návrat zpět mezi hokejovou elitu. Přes méně úspěšné období, se kterým se teď kladenský hokej potýká, se ale tento sport těší velké oblibě fanoušků.

Prostředí kladenského zimního stadionu je mi velmi blízké. Sama se tomuto sportu již od ranného dětství věnuji a již deset let hraji za kladenský ženský hokejový tým. Jak jsem již zmínila, lední hokej je uznávanou a populární hrou, přesto se ale ještě dnes dívky hrající tuto hru mnohdy setkávají s nepochopením a údivem. U některých lidí se ženský hokej často setkává až s hranicí opovržení. Samozřejmě si všichni dobře uvědomují a vnímají rozdíly ve výkonnosti obou celků. Jen málokdo si ovšem dovede představit odlišnosti ve fungování týmů, četnosti a intenzitě tréninků, přístupnému tréninkovému prostředí a spousty dalších faktorů, podílejících se na celkovém herním projevu.

Hlavním cílem mé práce tedy je zmapovat a interpretovat výrazné rozdíly mezi mužským a ženským hokejem v Kladně. Na základě interpretací zjištěných odlišností se pokusím poukázat na fakta. Mužský tým je zcela profesionálním celkem s naprosto odlišným tréninkovým plánem, systémem ligy a realizačním týmem, oproti ženskému týmu, kde hráčky k lednímu hokeji přistupují spíše jako k hobby na rekreační úrovni, přesto že kladenské hokejistky hrají nejvyšší domácí soutěž.

1 Cíle a problém práce

1.1 Cíle práce

Hlavním cílem je zmapovat a porovnat fungování ženského a mužského týmu v Kladně hrající soutěže na dvou nejvyšších výkonnostních úrovních.

Dílčí cíle

1. Porovnat úspěchy klubů za dobu jejich existence
2. Zjistit a porovnat intenzitu tréninkového zatížení hráčů a hráček
3. Zjistit a porovnat četnost utkání za jednu hokejovou sezonu
4. Interpretovat pohled trenéra na spolupráci s ženským a mužským kolektivem
5. Zmapovat vnitřní strukturu týmu, věkové rozpětí členů týmů
6. Zmapovat a složení realizačních týmů

1.2 Problém práce

1. V čem se liší fungování mužského a ženského týmu HC Kladno?
2. Jaké jsou úspěchy obou týmů za dobu jejich existence?
3. Jak se liší intenzita tréninkového zatížení hráčů a hráček?
4. Liší se u obou kategorií také četnost utkání v rámci hokejové sezony?
5. Liší se pohled trenéra na práci v ženském a mužském kolektivu?
6. Jaké je věkové složení týmů a jejich vnitřní struktura?
7. Jaké je složení realizačních týmů?

2 Teoretická část

2.1 Počátky ledního hokeje na našem území

Úplné počátky ledního hokeje se datují od konce 19. století a kolébkou hokeje je Kanada. U nás se lidé zaměřovali především na letní sporty, v zimě se potom věnovali lyžařství, sáňkování a samozřejmě také bruslení. Sportovci byli často mladí nadšenci, studenti, či zaměstnanci s fixní pracovní dobou. Běžná pracovní třída pro sport neměla dostatek času, ani finančních prostředků. Naopak nejsvrchnější vrstvě obyvatelstva potom přišel hromadný sport nedůstojný jejich postavení.

Na našem území byla známa spíše jedna z odrůd kanadského hokeje, takzvané „bandy“, které se nehrálo na ledě, nýbrž na asfaltu v běžné obuvi. Vše se ale změnilo zásluhou několika sportovních nadšenců. Pro náš hokej se stalo významným datem 15.11.1908, kdy Emil Procházka přihlásil český hokej do Mezinárodní federace ledního hokeje, kterou založili teprve o měsíc dříve francouzští hokejisté, a která byla předchůdcem dnešní IIHF. Necelé dva měsíce na to, měl Český svaz ledního hokeje svého předsedu, kterým se stal Josef Potůček.

Začátkem roku 1909 naši hokejisté odjeli k prvnímu utkání do Francie, kde se český hokej poprvé setkal s kanadským stylem. Naši hráči měli až na místě možnost zakoupit vybavení – hokejové hole, a poprvé se zde setkali s kotoučem. Přes drtivou prohru však hned dva týdny po návratu Slávističtí hokejisté uspořádali v Praze 1. Mistrovství koruny české.

Kvalita českého hokeje výrazně stoupala, důkazem toho je například vyhrané Mistrovství Evropy v roce 1911 odehrané v Berlíně, tentýž turnaj o rok později pořádaný v Praze, či 2. místo z tohoto klání z roku 1913 odehrané opět v Německu.

Sezona 1914-1915 potom byla velmi problematická. Mnoho tehdejších hráčů narukovalo do armády a po dobu I. světové války hokej v našich zemích prakticky neexistoval.

Po válce u nás situace nebyla příliš příznivá. Přes všechny nesnáze však v roce 1920 dostala naše reprezentace pozvánku do Antverp, aby se zde v rámci doprovodného programu k olympijským hrám zúčastnila exhibičního utkání. Této události se zúčastnily i zámořské týmy a zpětně je označována za 1. Mistrovství světa.

Rok 1925 je významným pro československý hokej. V česku má již hokej řadu příznivců i hráčů. Na Slovensku je ale zatím všeobecné povědomí o tomto mladém sportu velmi nízké. Toho roku je pořadatelství Mistrovství Evropy přiděleno právě Československu a má se

konat v Praze. Počasí je však příliš teplé a kvůli oblevě roztává kluziště a turnaj je přesunut na Slovenko. Naši hokejisté jsou v tomto turnaji stoprocentní a díky jejich skvělému výkonu se o hokej začne větší měrou zabývat i Slovensko. Od této chvíle můžeme konečně opravdu hovořit o historii československého hokeje. [1]

2.2 Historie kladenského hokeje

Kladno bylo odjakživa městem sportu. Hlavní zastoupení zde měl fotbal, lehká atletika, či různé bojové sporty. Přes sportovní ladění kladenských obyvatel se zde ale ani v době svého rozmachu hokej prosadit nedovedl. Na vině byla pravděpodobně absence řeky, či jiných vodních ploch, kde by se dalo v zimě alespoň bruslit.

Velmi významné datum, spjaté se vznikem kladenského hokeje je 13.listopad 1924. Na tento den byla čtyřmi sportovními nadšenci, kteří měli touhu okusit lední hokej, svolána 1. řádná valná hromada Hockeyového odboru SK Kladno. Jména těchto čtyř průkopníků jsou: Hugo Laitner, Otakar Kožíšek, Rudolf Prošek a Karel Unger. Na ustanovující výborové schůzi informoval předseda odboru o přijetí Hockeyového odboru SK Kladno za člena Československého svazu hockeyového.

Kladenští hokejisté tou dobou trénovali na rybníku v Horce u Velké Dobré nedaleko Kladna. Hned počátkem roku 1925 byla odsouhlasena smlouva s kladenským sokolem o umělé vytvoření ledové plochy na sletišti. To se však záhy ukázalo jako příliš nákladné, a tak se od plánů ustoupilo. Jediné smluvené utkání tohoto roku se v důsledku teplého počasí a následné oblevy nekonalo.

V následující sezoně, tedy 1925-1926, se HOSK Kladno domluvil na vybudování kluziště s mantinely v prostorách cvičiště U Amálky. 26.12.1925 se odehrálo historicky první hokejové utkání v Kladně, kde domácí tým podlehl vysoko 15:1 B-mužstvu AFK Union Žižkov. V podobném duchu se nesla i následující sezona, kdy se odehrál pouze jediný zápas a skončil prohrou domácího Kladna. [2]

V sezoně 1927-1928 již kladenští hokejisté dostali více příležitostí a odehráli 11 zápasů. V následující sezoně se konečně ukázala tvrdá práce a HOSK Kladno zaznamenal svou historicky 1. výhru. Dalo by se říci, že od této chvíle bylo hokejové Kladno na vzestupu a na

---

[1] STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Historie československého a českého hokeje 1908-1999*. Praha: Vyšehrad, 1999. Hokejové encyklopedie. ISBN 80-7021-308-6.
[2] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0.

konci sezony roku 1930 se tým mohl pyšnit bilancí 13 vyhraných, a pouze 6 prohraných utkání.

40. LÉTA

Základna hokejových nadšenců se stále rozšiřovala, a tak roku 1931 máme první zmínky o „B“ týmu HOSK Kladno. „A“ týmu se stále daří v závěru sezony se chlubí celkovým skórem vstřelených a inkasovaných branek v poměru 80:57. Ve stejném roce zde vzniká další odbor – HOSK Kročehlavy. Bohužel se ale hokejistům nepodařilo prosadit návrh o vytvoření ledové plochy na fotbalovém hřišti, a tak si hráči tuto sezonu nezahráli.

Za významnou událost je pro československý hokej považováno datum 6.listopadu 1932, kdy byl první stadion s umělou ledovou plochou na pražské Štvanici předán veřejnosti.

V sezoně1936-1937 se hrál I. ročník Státní ligy. Tato liga byla rok poté rozdělena do dvou skupin.

Rok 1939 byl rokem zásadních změn. Vypukla II. světová válka, byl přijat protektorát Čechy a Morava, vznikla Slovenská republika. Ze sportovního hlediska byly zakázány veškeré světové akce i Olympijské hry. Okupační moc se snažila ukázat svou přijatelnější tvář, a tak svolila k utkání, ve kterém změřili síly hokejisté Čech a Moravy s německou reprezentací. Sport se v té době stal prakticky jedinou možností, jak projevit vlastenectví a víru v náš národ. Utkání se odehrálo na Štvanici před zraky 8 000 diváků a naši hokejisté zdolali soupeře výsledkem 5:1.

Hokej se na Kladensku během těchto pouhých několika let dočkal obrovského rozmachu. Důkazem toho je počet týmů, které odehrály v poslední zmíněné sezoně mistrovství okrsku Kladno ve třech oddělení. Pokud bychom chtěli počítat registrované i jiné neregistrované týmy v aktivní činnosti na Kladensku k roku 1940, dostali bychom se přibližně na tři desítky týmů ledního hokeje.

50. LÉTA

V letech 1940-1941 se neodehrají žádná mezinárodní utkání. Příznivci hokeje se tak musí spokojit se zápasy Čechy versus Morava. Díky pražské Štvanici mají hokejisté z Čech kvalitnější trénink a při zápasech je tato skutečnost zřejmá. Nejvyšší soutěží se u nás stává Českomoravská liga. Kladenská hokejová župa je rozdělena do čtyř tříd. HOSK Kladno hraje nejvyšší možnou – Zvláštní třídu Kladenské hokejové župy, kterou vyhraje. Pro další desetiletí je to ale bohužel poslední významný úspěch kladenského týmu.

V polovině 50. let svaz registruje již 874 týmů, rozdělených celkem do 14 žup. V tomto roce se nehraje nejvyšší státní hokejová soutěž. Namísto toho se odehrají zimní hry organizované v jednotlivých župách. Účast týmů je povinná a Kladenská hokejová župa tak do boje vysílá všech svých 61 klubů. Rozlosování do oddělení je z hlediska výkonnosti náhodné, přihlíží se pouze na regionální umístění. HOSK Kladno ve svém oddělení zvítězí.

V roce 1948, byla velmi teplá zima a prakticky vůbec nemrzlo. V důsledku toho se na Kladensku neodehrálo žádné utkání a tlak se snahou o vybudování umělé ledové plochy, mířený na představitele města Kladno nabíral na síle. 13. února bylo vydáno rozhodnutí o výstavbě zimního stadionu v Kladně, která byla zahájena 18.května.

V závěru desetiletí došlo na Kladensku ke změnám. HOSK Kladno poprvé od doby svého založení změnil název na TJ Sokol Kladno. Hned o rok později byl poupraven na TJ SONP Sokol Kladno. Dále došlo ke zrušení Kladenské hokejové župy, stejně tak jako ostatních žup. Soutěže se odehrávaly jako Mistrovství oblasti Kladno a podobně. 12.listopadu 1949 byl na Kladně slavnostně otevřen zimní stadion-celkově jako 10. v republice.

60 LÉTA

Nový systém ligy Kladno hrálo ve 2. skupině mistrovství oblasti Čechy, oddělení B. Ve své skupině se umístili na postupující druhé pozici, v kvalifikačních bojích ovšem bohužel neuspěli. Divácká účast na kvalifikačních utkání byla obrovská, v některých městech se na hokej přišlo podívat až na 8 tisíc fanoušků.

Následující sezonu se však nejvyšší domácí soutěž dočkala rozšíření, a tak si poprvé SONP Kladno zahrálo Mistrovství republiky. Bylo zařazeno do skupiny B a bohužel skončilo na posledním 6. místě.

V nadcházející sezoně je rozhodnuto o dalším rozšíření nejvyšší soutěže a díky tomu se Kladno ještě jednu sezonu udrží. Před startem nové sezony kladenský tým ovšem opouští velká část současného kádru, a tak se Kladno opět nedostane na vyšší pozici. Tentokrát už ho nic nezachrání a sestupuje do II. ligy.

V průběhu sezony dochází k formálním změnám. *„Po vytvoření sportovních organizací odborových svazů převzaly všechny civilní týmy v průběhu soutěže povinně jejich názvy*

podle patronátního závodu. S těmito jmény kluby vystupovali již v závěrečných bojích sezony.“ [3] V důsledku toho i Kladno opět změní své jméno – DSO BANÍK Kladno.

Po jednom neúspěšném pokusu o návrat do nejvyšší domácí soutěže, kdy se Kladno do kvalifikačních bojů sice dostalo, ale v závěru neuspělo, se v sezoně 1954-1955 do mistrovské soutěže vrací.

Hokej na Kladně se těší veliké oblibě, obrovské podpoře domácích fanoušků a slaví veliké úspěchy. Návštěvnost na domácích utkání se pohybuje okolo 3 ticích diváků a kladenští díky této podpoře většinu domácích utkání vyhrávají. Následující tři roky se DSO BANÍK Kladno drží na stabilním 5. místě.

Nejvyšší domácí liga prochází různými transformacemi a z původních 21 týmů se postupem sezon dostane na12 týmů. Liga již není rozdělena na skupiny, ale hraje se dvoukolově.

V roce 1959 je po dlouhých 12 letech vráceno pořadatelství Mistrovství světa do Československa. Boje tohoto turnaje se odehrají v několika městech a utkání se mají hrát i v Kladně. Město se při této skvělé příležitosti rozhodne svůj zimní stadion zastřešit. Vzhledem k probíhajícím pracím celou sezonu odehraje Kladno na Štvanici, jako domovském stadionu. Dle výsledků to ale pro Kladeňáky není překážkou, ba naopak. Fanoušky z Kladna vozí speciální vlaky a hokejisté si díky své hře velmi rychle získávají i pražské diváky. V průběhu sezony se BANÍK vrátil k původnímu jménu a sice SONP Kladno. Jak již bylo zmíněno, hokejistům se tuto sezonu dařilo skvěle a čekala je na domácím ledě prověrka s úřadujícím mistrem ligy z Brna. Toto utkání kladenským vyšlo fantasticky, lídra ligy poráží vysoko 9:1 a po tomto klání už rozjeté Kladeňáky nic nezastaví a historicky poprvé si v sezoně 1958-1959 SONP Kladno dojde pro titul mistra ČSR.

Velkou ctí pro kladenský hokej bylo rozhodnutí o vytvoření reprezentačního mužstva na základě výsledku nejvyšší domácí soutěže. Trenérem reprezentace se tak stal trenér SONP Kladno Vlastimil Sýkora a páteř národního týmu tvořili kladenští hráči – Bacílek, Volf, Prošek, Jiřík, Rys a brankář Kulíček. Na Mistrovství světa naše reprezentace vybojovala bronzové medaile.

Svému zastoupení se Kladno dočkalo i v juniorské kategorii, kde stálé místo v sestavě národního týmu mělo 5 hráčů – Landa, Karas, Lidický, Šebek, Náprstek.

---

[3] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0. citace strana 154

70. LÉTA

Začátek desetiletí s sebou přináší organizační změny v rámci nejvyšší domácí soutěže. Sezona je rozdělena na základní část, v níž se odehraje 22 kol. Na základě průběžných výsledků základní části se týmy rozdělí do takzvané nadstavby. Prvních šest týmů hraje o titul mistra ligy, týmy 7. – 12. místo hrají o umístění, poslední tým sestupuje do nižší ligy.

První sezonu, kdy se hraje tento model ligy Kladnu vyšla základní část, po které bylo na 4. místě, méně se potom dařilo v nadstavbě a SONP skončilo na konečném 6. místě. Další sezonu se potom postup obrátil a po méně vydařené základní části kladenští museli hrát v nadstavbě ve druhé skupině týmů, kde skončili se suverénním náskokem na 7. místě. V nadcházející sezoně se hokejisté propadli ještě o jednu příčku a obsadili 8. místo.

„K 31. prosinci 1962 bylo v ČSSR v činnosti 1 471 oddílů ledního hokeje s 63 751 registrovanými hráči. Z toho bylo skoro 44 000 dospělých.“ [4]

V sezoně 1963-1964 se na Kladně podařila shoda A týmu a B týmu SONP. Zatímco A tým hrál nejvyšší domácí soutěž, tedy I. ligu, ve které se umístili na 4. místě, B tým hrál II. ligu a taktéž obsadil 4. pozici. Následující sezonu došlo opět ke shodě v umístění obou kladenských seniorských týmů, a oba celky ve své lize obsadili 6. místo.

V sezoně 1965-1966 dochází opět k organizační změně struktury nejvyšší domácí soutěže. Je zrušena nadstavbová část sezony a liga se hraje ve čtyřech kolech, kde každého z 10 účastníků čeká 36 utkání. SONP Kladno v tomto roce opět zůstává na 6. místě.

O sezonu později dochází k další změně, ovšem pouze v rámci Kladenského týmu. *„V sezoně 1966-1967 kladenští hokejisté začali poprvé oblékat nové oddílové dresy – na hrudi s vyobrazením ženské hlavy (z profilu) s hvězdičkou nad jejím čelem – tzv. „paní Poldi“. Populární „Poldinka“ se po mnoho dalších let stala symbolem nejen kladenského hokeje, ale také se neodlučně spojila s městem Kladnem. Vlastní ochranná známka výrobků POLDI pochází z roku 1893, kdy na Kladně již čtyři roky existovala ocelárna, které jeden z někdejších zakladatelů Carl Wittgenstein dal na počest své manželky Leopoldiny jméno POLDI-HUTTE.“* [5] V tomto roce se SONP Kladno s novými dresy umístilo na 7. místě.

---

[4] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0. citace strana 226

[5] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0. citace strana 262

V závěru desetiletí se SONP dostává ještě blíže k vrcholu nejvyšší domácí soutěže a umisťuje se na 4. místě. Tento rok se československý i kladenský hokej dočká velkého okamžiku, kdy kladenský odchovanec Jaroslav Jiřík podepisuje jako vůbec první hráč z ČSSR profesionální smlouvu s NHL.

80. LÉTA

V úvodu 80 let proběhla další organizační změna v rámci nejvyšší domácí hokejové soutěže, když se po vzoru slavné NHL hrají 4 kola každý s každým. Tyto 4 kola určí pořadí týmů do 5. místa a týmy na 1. – 4. pozici hrají play-off a titul. Kladenští se probojují do play-off, kde ale příliš úspěšní nejsou. Celkově tedy sezonu končí na 4. místě.

V průběhu dalších několika sezon domácí liga přinesla další transformaci a soutěže se účastnilo 12 týmů, od play-off se na delší dobu upustilo. V Kladně došlo ke změně na pozici trenéra týmu, kdy po mnohaletém působení Bohumila Proška vystřídal taktéž kladenský odchovanec Jaroslav Volf. Pod jeho vedením hokejisté skončili na 5. místě. B tým SONP Kladno hrající stabilně II. ligu ve své soutěži vítězí. Bohumil Prošek u kladenského hokeje zůstal a působil u mládeže. V průběhu dalších let se u A týmu SONP Kladna Jaroslav Volf a Bohumil Prošek v nepravidelných intervalech střídali.

V sezoně 1974-1975 Kladno slaví 50. výročí založení hokejového oddílu. Nejcennější dar k tomuto významnému jubileu kladenskému hokeji připraví A tým SONP Kladno. V této sezoně se kladenským borcům podruhé v historii podaří získat titul mistrů ligy. *„Kladenským triumfem tak začala éra největších úspěchů místního hokeje. Dozrál skvělý tým, dominující československému hokeji ve 2. polovině 70. let minulého století. Mužstvo dodalo své nejlepší hráče i národní reprezentaci, jež s jejich významným přičiněním rovněž dosáhla skvělých výsledků.“* [6]

V následující sezoně se Kladnu podařilo navázat na senzační úspěch minulé sezony a obhájit titul mistra ligy. Na přelomu roku kladenští hokejisté dostávají pozvání od zaoceánských týmů a čeká je jejich historicky první oddílový zájezd do USA, kde sbírají užitečné zkušenosti v devíti přátelských utkání.

O rok později, na Mistrovství světa 1977 naši hokejisté získali další mistrovský titul. *„V domácí soutěži dovršili hattricku hokejisté „paní Poldi“ – mistrem republiky se stalo*

[6] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0. citace strana 311

kladenské mužstvo s oficiálně pozměněným názvem na POLDI SONP Kladno.“ [7] Na konci roku kladenské hokejisty čekal další zámořský zájezd, kdy v USA odehráli 6 přátelských utkání. Tentokrát již pod hlavičkou československého výběru.

V sezoně 1977-1978 se hokejistům Poldi stále daří udržet skvělé výsledky a již počtvrté v řadě získávají mistrovský titul nejvyšší československé soutěže. Na přelomu roku se posílený kladenský tým již potřetí vydává nabírat cenné zkušenosti do USA.

V následující sezoně se titul mistra nejvyšší soutěže poprvé v historii československého hokeje přesouvá na Slovensko, titul získává Slovan Bratislava. Kladenští hokejisté končí na 4. místě.

V závěru desetiletí došlo ke změně na pozici trenéra POLDI SONP Kladno. Pod vedením trenérské dvojice František Pospíšil a Josef Vimmer se po roční odmlce stává mistrem ligy pro sezonu 1979-1980 opět Kladno.

90. LÉTA

Nejvyšší domácí soutěž se pro sezonu 1980-1981 dočkala další změny, a sice zrušení remíz. Dle nových pravidel utkání nemohlo skončit nerozhodně. V případě nerozhodného výsledku v základní hrací době se přistoupilo k desetiminutovému prodloužení, hraného systémem náhlé smrti. To znamená, družstvo, které v době prodloužení vstřelí branku se stává ihned vítězem utkání. Pokud se o vítězi nerozhodne ani v prodloužení, přechází se k samostatným nájezdům. Hokejisté Kladna se umístili na 3. místě.

V následující sezoně se po dlouhých bojích s jihlavskými hokejisty umisťuje na 2. místě.

Po úspěších minulého desetiletí a skvělého vstupu do 90. let kladenský hokej v sezoně 1982-1983 zažije pád. Nevydařená sezona již od svého začátku skončí sestupem do II. ligy.

V následující sezoně se Poldi snaží o návrat do elitní soutěže. Českou národní ligu vyhraje a v kvalifikačních zápasech se Kladno utká s vítězem Slovenské národní ligy Plastikou Nitra a posledním týmem z I. ligy Škoda Plzeň. V kvalifikačních bojích Kladno bohužel neuspěje a v nejvyšší soutěži se udrží Plzeň.

Na podruhé, v sezoně 1984-1985 si již kladenští hokejisté postup uniknout nenechají a po dvou letech se tak mohou vrátit mezi hokejovou elitu.

---

[7] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0. citace strana 336

Následující rok ale přinesl opět organizační změny ve struktuře nejvyšší soutěže. *„V této sezoně se výrazně změnil systém mistrovské soutěže. Mužstva se utkala nejdříve dvoukolově každý s každým (základní část soutěže) a podle výsledné tabulky dál dvoukolově všechna lichá se všemi sudými (nadstavbová část soutěže). Po 34 kolech hrálo osm nejlepších týmů play-off na 3 vítězství. Čtyři poslední mužstva hrála čtyřkolový turnaj o záchranu.“* [8] Na základě tohoto systému, přesto že se Kladno umístilo po nadstavbové části na 10. pozici, v závěru sezony opět sestoupilo, když se nedařilo v turnaji o záchranu.

Hned následující sezonu, tedy 1986-1987 se však hokejistům Poldi podařilo opět do nejvyšší domácí soutěže postoupit zpět. Toho roku na Kladně došlo ještě k jedné velké události. Kladno se stalo bezpochyby hokejovým městem a našlo obrovské množství příznivců, aktivních hráčů a bylo na Kladensku v aktivní činnosti na desítky klubů. Ovšem až 24.4.1986 byl v Kladně založen ženský hokej. 10.8. téhož roku potom celek kladenských děvčat odehrál svůj historicky 1. zápas.

Následující sezonu se Kladno z 8. pozice po základní části dostalo na konečné 4. místo.

V sezoně 1988-1989 se Poldi umístilo po nadstavbové části soutěže na 11. místě a těsně se tak udrželo v I. lize. V tomto roce byl také uvolněn další zástupce kladenského týmu Miloslav Hořava, který podepsal smlouvu s New York Rangers. Ve stejné sezoně se na ledě jako součást A týmu objeví ani ne osmnáctiletý Jaromír Jágr.

„Od 1.1.1989 vstoupila v platnost změna v právním postavení a způsobu odměňování hráčů I. ligy ledního hokeje, jehož účelem byl výslovně pobídkový charakter pro jednotlivé hráče. Směrnice ÚV ČSTV rozdělila hráče do tří platových kategorií. K odměňování se přistupovalo ročně, vždy po skončení sezony. Vycházelo se pokaždé z umístění hokejistů v minulém ročníku.“ [9]

Na Mistrovství světa 1990 se náš národní tým již představuje jako tým České a Slovenské federativní republiky – ČSFR. V národním dresu se také poprvé představuje Jaromír Jágr.

Domácí nejvyšší soutěž se vrací zpět k původnímu modelu soutěže, hraje se 44 kol každý s každým, poté play-off. Poslední dva týmy spadají do prolínací soutěže o udržení. Tým

---

[8] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0. citace strana 424

[9] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0. citace strana 452

Poldi se umisťuje na 4. místě. 5.9.1989 byla na Kladně uvedena do provozu druhá ledová plocha.

20. LÉTA

Domácí nejvyšší soutěže se v sezoně 1991-1992 účastnilo 14 týmů a hrála se systémem čtyřikrát každý s každým – základní část. Po základní části čtyři nejlepší celky postoupily do play-off, dva poslední týmy čekal sestup. Kladno v této sezoně skončilo na 12. místě, těsně je tedy sestup minul. *„Listopadem 1989 se hráčům naplno otevřely možnosti předvádět jejich hokejové umění v zahraničních soutěžích. To samozřejmě platilo i pro obrovský talent vzešlý z kladenské hokejové líhně – Jaromíra Jágra. A ten, hned ve své první zámořské sezoně, získal po boku s fantastickým Mario Lemieuxem s mužstvem Pitsburg Penquins Stanley Cup! A do kanadsko-americké NHL tak vstoupila nová neotřelá hvězda“* [10]

Nejvyšší domácí soutěž pro další sezonu zkusila další experiment a hrála se novým systémem. Týmy byly rozděleny do dvou skupin – západní a východní. Ve skupině se hrálo čtyřikrát každý s každým, s druhou skupinou potom jen dvakrát každý s každým. První dva z každé skupiny postoupily do play-off. Změny zasáhly i samotné Kladno. V klubu nastaly potíže v ekonomické oblasti a hlavní sponzor POLDI není schopen podporovat sportovní činnost klubu. Tým je tak přejmenován na HC Kladno. HC Kladno se tuto sezonu umisťuje na 6. pozici.

Na Mistrovství světa roku 1993 již obě země nastoupí samostatně, jako reprezentace České republiky a Slovenské republiky. Osamostatněná reprezentace ČR je na turnaji úspěšná a odváží si bronzové medaile. Sezona 1992-1993 je poslední společnou sezonou Československa a Kladno se v ní umisťuje opět na 6. místě. Vzhledem k tomu, že se jedná o poslední sezonu dlouhé historie československého hokeje, vznikne dlouhá řada statistik. Z nich vyplývá například, že v padesátileté historii nejvyšší domácí hokejové soutěže se tým Kladna umístil celkově na krásném 5. místě. Ze statistik dále vyplynulo, jaký sport je na Kladensku od konce 50. let sportem číslo jedna – je to lední hokej.

V mladé České republice po rozdělení ligy dochází ke změně a nejvyšší domácí soutěž od této chvíle až po současnost nese název Extraliga ledního hokeje. Hraje se systémem čtyřikrát každý s každým v základní části, poté play-off. Kladno je v základní části na

[10] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0. citace strana 468

průběžném 1. místě, po play-off ale bere pouze bronzové medaile. Nejproduktivnějším hráčem extraligy je vyhlášen kladenský Pavel Patera.

Na začátku sezony 1994-1995 dochází v zámořské NHL ke stávce hráčů, nejsou spokojeni s novými úpravami odměňování. Mnoho českých hráčů se tedy na nějakou dobu vrací do svých mateřských klubů. Kladenští příznivci tak mohli opět vidět v 11 zápasech Jaromíra Jágra nastupujícího v dresu s „Poldinkou“ na hrudi. V průběhu sezony se hlavní sponzorem kladenského hokeje staly opět ocelárny Poldi a týmu se tak vrátil název HC POLDI Kladno. V sezoně skončili na 4. místě. Následující sezonu se potom kladenští hokejisté umístili v polovině tabulky, na 7. místě.

Konečně zde máme rok 1998 – nejslavnější kapitolu v dějinách českého i československého hokeje. O její napsání se mimo jiné podílelo i několik kladenských hráčů-na 18. zimních Olympijských hrách náš národ reprezentovali Kladeňáci Milan Hnilička, Libor Procházka, Martin Procházka, Jaromír Jágr a Pavel Patera. Národní tým pod vedením trenérů Hlinka a Lener přepsal dějiny československého hokeje a získal tolik cenné zlato z olympijských her, ze slavného hokejového klání nazývaného „Turnaj století“.

Na Kladně naopak řeší další nesnáze, ocelárny Poldi již před dvěma lety ukončily činnost a hokejisté tak Poldinku na hrudi nosí spíše jako tradici. Problémem ovšem je, že oddílu chybí generální sponzor. Před sezonou se tímto sponzorem stává Velvana Velvary, a. s. Po 35 letech taky tedy klub mění jméno i dresy. Tradiční modrobílá barevná kombinace však zůstává. Pod novým názvem se týmu však příliš nedaří, sezonu zakončují na 12. místě v základní části, kvůli špatnému umístění totiž nepostupují do play-off.

Jak byl závěr století úspěšný pro národní tým, pravý opak zažívali hokejisté Kladna. V posledních dvou sezonách obsadili pouze 13. a opět 12. pozici. Přesto ale kladenští hráči pravidelně a velmi úspěšně doplňovali národní tým.

PO ROCE 2000

Hned v úplném počátku nového tisíciletí český národní tým dosahuje na vysněný zlatý hattrick, když i roce v 2001 dokáže obhájit titul mistrů světa. Finálové utkání bylo opět velmi dramatické a rozhodla až trefa českého hráče Davida Moravce v prodloužení.

Na Kladně došlo k další změně na pozici sponzoringu – novým generálním sponzorem se stala firma Vagnerplast a klub se tudíž přejmenoval na HC Vagnerplas Kladno. Bohužel ani s novým sponzorem sezona úspěšná nebyla a mužstvo končí na konci tabulky na 13. pozici.

V roce 2002 se konaly další Olympijské hry. Zde již čeští hokejisté nedokázali obstát v ohromné konkurenci a po několika letech tak opouštějí hokejový trůn. Na tomto klání naši hokejisté končí na 5.-8. místě.

Trápení kladenského týmu v sezoně 2001-2002 vyústilo. Mužstvo se umístilo na posledním, 14. místě a čeká ho baráž s vítězem I. ligy, Bílými tygry z Liberce. Další nevydařená sezona a prohraná baráž skončila sestupem z extraligy.

Na Mistrovství světa 2003 opět narazíme v bojích o medaile se svými někdejšími spoluhráči – reprezentanty Slovenska. V zápase o 3. místo Slovákům podléháme a končíme na 4. pozici.

Kladenští oddaní příznivci se nevzdávají ani při sestupu do I. ligy. Na Kladně je založen oficiální fanklub. Nevzdávají se ani hokejisté a do sezony se jim podaří skvěle nastoupit a po celý průběh soutěže si prvenství nenechají vzít. Hokejisty čeká baráž, kterou před rekordní návštěvou 8 300 diváků na domácím ledě ovládnou. Úspěšnou sezonu registruje i mládežnický hokej, týmy juniorů i dorostenců vybojují stříbrné medaile v extralize příslušné věkové kategorie.

Pořádáním dalšího mistrovského klání je opět pověřena Česká republika. Hraje se v Ostravě a v Praze, kde pro tuto příležitost vznikne nová Sazka aréna. Sen o medailích na domácí půdě se však bohužel rozplynul již ve čtvrtfinále, kde český výběr zdolala v nájezdech reprezentace USA.

Kladno se vrací do extraligové sezony s novým sponzorem – RABAT ČR. Opět se mění i logo klubu a hráči nastupují v tradičních modro bílých dresech, na hrudi však nesou obrázek hlavy buldoka s rozlomenou hokejkou v zubech. Kladenští hokejisté končí na 9. místě, to jim bohužel nedává možnost pokračovat do play-off. [11]

Následujících několik sezon se Kladnu dařilo držet se v nejvyšší soutěži, dvakrát si zahrálo dokonce čtvrtfinále play-off. Převážně by se však dalo říci, že se tým držel spíše na spodních příčkách celkové tabulky.

„Do ročníku 2011/2012 vstoupil kladenský hokejový klub s novým logem a názvem Rytíři Kladno. Jeho většinovým vlastníkem se stal Jaromír Jágr, který v nelehké chvíli ve spolupráci se Statutárním městem Kladnem převzal žezlo po svém otci. Prvním sezona Rytířů skončila vybojovaným předkolem play off, druhá v době výluky NHL nabídla skvělou

[11] JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. *Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004*. Kladno: Rego, 2004. ISBN 80-86648-06-0.

podívanou a památné hokejové zážitky. Kladenský klub dokázal do svých služeb povolat nejvíce hráčů z NHL a poskládal kompletní zámořskou formaci ze svých odchovanců v čele s Jaromírem Jágrem. O to tvrdší byl bohužel pád z extraligy do druhé nejvyšší soutěže, který přišel v sezoně 2013-14.“ [12]

V následující sezoně se potom kladenští Rytíři rozkoukávali ve druhé nejvyšší domácí soutěži a skončili až na konečném 7. místě. O sezonu později si polepšili o jednu příčku, když se umístili na konečném 6. místě.

V sezoně 2016-2017 se již kladenským hráčům dařilo o poznání lépe, bohužel se i tak umístili na 2. místě. Minulá sezona potom Rytířům vyšla ještě lépe, dokázali ve své lize zvítězit a měli tak možnost zahrát si baráž o postup zpět do nejvyšší soutěže. V baráži bohužel neuspěli. [13] V současné době kladenští hráči opět bojují v baráži o postup do extraligy. Nezbývá, než držet jim palce a hokejistům fandit, aby se hokejové Kladno po letech vrátilo zpět do nejprestižnější soutěže.

2.3 Počátky ženského hokeje

Stejně tak jako je tomu u mužského ledního hokeje, i v případě ženského hokeje je za rodiště a kolébku tohoto sportu považována Kanada. Na konci 19. století v Kanadě zuří absolutní hokejové šílenství – hokej se stává národní identitou. Hrají ho snad úplně všude a všichni – včetně žen. Za jednu z prvních doložených zmínkách o ženském hokeji je považován snímek, na kterém jsou ženy hrající lední hokej. Snímek je z roku 1890 a pořízen byl v Ottawě. Historicky první zaznamenané hokejové utkání žen se odehrálo o rok později. [14]

Vývoj ledního hokeje žen se liší ve východní a západní části Kanady. Na Východě v průběhu dalších let vznikají další dámské hokejové oddíly. Existují jak kluby na úrovní místního hokeje, tak i kluby při středních či vysokých školách. Klubů ovšem stále není příliš, a tak je velmi obtížné hledání soupeřů. Vzhledem k velikosti země je i cestování za soupeřem potom časově i finančně náročné. Jsou pořádány nejrůznější turnaje a roku 1922 dokonce i první univerzitní hokejová liga. Tentýž rok je založena 1. organizace ženského hokeje v Ontariu – pod její záštitou se potom pořádají další turnaje – největším z nich je mistrovství Ontraria.

[12] http://hc-kladno.cz/cz/historie-klubu
[13] https://www.hokej.cz/chance-liga/stats-center
[14] THEBERGE, Nancy. Higher goals: women's ice hockey and the politics of gender. Albany: State University of New York Press, c2000, xiii, 182 p. ISBN 07-914-4642-5.

Během let ženský hokej získal své místo i v srdcích mnoha příznivců, důkazem popularity ženského hokeje je například utkání mezi týmem Preston Rivulettes a Edmonton Rustlers. Utkání se odehrálo v roce 1933 a přišlo se na něj podívat 2000 diváků. Pro porovnání, návštěvnost profesionálních mužských týmů v té době byla 1500-3000 diváků. Počátkem padesátých let však zájem o ženský hokej upadá. [15]

Na rozdíl od východu, kde se ženský hokej vyvíjel převážně v podobě univerzitních týmů, na západě Kanady měl hokej podobu spíše turnajů místních klubů. Od počátku 20. století až do konce 40. let mají velký význam zimní karnevaly. Jedná se o turnaj zimních sportů, do kterého byl roku 1900 začleněn i dámský hokej. Počátkem století měl velký význam karneval v Rosslandu. Ženský hokej byl velice populární a hráčky ke hře přistupovaly opravdu profesionálně a na turnaj se připravovaly při trénincích, které někdy měly až 6x týdně. Rosslandský karneval se těšil své oblibě až do roku 1918, potom ho vystřídal karneval zimních sportů v Banffu. I zde měl dámský hokej své místo a v průběhu let se dostal do popředí celé slavnosti, která byla vnímána nejen jako sportovní ale také společenská událost. Vítěz toho turnaje byl dokonce označován jako mistr západní Kanady. Bohužel stejně tak jako tomu bylo ve východní části státu, i na západě dámský hokej koncem 40. let upadá do zapomnění. [16]

Důvod, proč se během velmi krátké doby ženský hokej, který si tvrdou prací a vytrvalostí vytvořil pevné místo mezi ostatními zimními sporty tak rychle odmlčel není dodnes přesně znám. Některé teorie mají za to, že je na vině hospodářská krize, jiná zase říká, že důvodem je vypuknutí 2. světové války. V jiných teoriích se zase hovoří o nezájmu další generace žen o lední hokej. Přesto ale několik málo klubů přetrvává i po dobu 50. let. K dalšímu nárustu dochází ale opět až ve druhé polovině let 60. Jsou opět pořádány turnaje, je obnovena univerzitní soutěž a hokejové kluby zakládají i střední školy. V roce 1975 je založena Ontario Women´s Hockey Asociation, jež se ujímá organizování nejrůznějších seminářů, vydává vlastní časopis o ženském hokeji, propaguje, zajišťuje finance i prostor pro trénování, navazuje mezinárodní kontakty. Přesto, že je založena v Ontariu, rozsah činnosti

---

15 ETUE, Elizabeth a Megan K. WILLIAMS. On the edge: women making hockey history. Toronto: Second Story Press, 1997. ISBN 09-290-0579-1.

16 NORTON, Wayne. Women on ice: the early years of women's hockey in Western Canada. Vancouver: Ronsdale Press, 2009. ISBN 978-155-3800-736.

této organizace dalece překračuje hranice Ontaria. Díky společnosti roste i počet hráček a týmů – v roce 1977 je registrováno 65 týmů, v roce 1979 již 120 týmů a roku 1989 je jen pod organizací registrováno 302 týmů. V závěru století došlo v oblasti ženského hokeje ještě k několika dalším významným zlomům. Prvním z nich je soudní případ z 80. let, kdy se již podruhé v historii soudili rodiče mladé dívky hrající hokej s klubem, že dívka smí hrát v týmu s chlapci. Na rozdíl však od staršího případu, teď zvítězili rodiče a dívkám tak jednou pro vždy bylo umožněno hrát v chlapeckých oddílech. To představuje mnoho výhod, jako je například častější a kvalitnější tréninky v přívětivější denní době, věková vyrovnanost, méně cestování za dívčím klubem, a podobně.

K dalšímu zlomu došlo v 90. letech, kdy byla pozměněna pravidla a v ženských soutěžích byl zakázán bodyček. Bodyček znamená zabránění protihráči získat kotouč vlastním tělem. Toto pravidlo bylo zavedeno primárně z důvodu bezpečnosti. Často byly mezi dívkami velké věkové i výkonnostní rozdíly, a tak byla hra tělem velmi nebezpečná. Často bývá spekulováno, zda právě toto pravidlo neubírá ženskému hokeji na divácké atraktivitě, protože lední hokej mužů vždy byl a je kontaktním sportem.

Odlišný vývoj, než v Kanadě zaznamenal ženský hokej v USA. Hlavním impulzem pro vznik založení prvních oddílů ledního hokeje bylo přijetí zákona o rovnosti příležitostí roku 1972, dle kterého nesmí být nikomu odpírána žádná aktivita na základě pohlaví. Tato událost, spolu s druhým hnutím za ženská práva vedla celkově k rozvoji sportu žen v USA. Následně byl na univerzitách vytvořen stipendijní program, který umožňoval profesionálním hráčkám hrát velmi prestižní univerzitní hokejovou ligu a zároveň studovat. Tyto podmínky potom vedly k markantnímu nárustu počtu hráček ledního hokeje v USA. Co se týče ledního hokeje žen v Evropě, existuje jen velmi málo zdrojů informací. Dle webové stránky winih.com, se první zmínky o ženském hokeji objevují někdy od konce 80. let. První týmy vznikaly ve Švédsku, Finsku a Německu.

Na závěr této kapitoly bych ještě ráda uvedla několik milníků ženského hokeje.

- 1982 – poprvé sehráno Mistrovství Kanady
- 1987 – sehráno neoficiální Mistrovství světa
- 1990 – první oficiální Mistrovství světa

- 1998 – na Zimních Olympijských hrách v Naganu se poprvé v historii objevuje ženský hokej a stává se tak právoplatně uznávaným sportem [17]

2.4 Ženský hokej na našem území

O historii ženského hokeje na území tehdejší Československé republiky neexistuje příliš mnoho pramenů. Bylo sepsáno několik málo prací, mapujících vznik a vývoj hokeje v daném regionu. Tyto práce jsou většinou založené na výzkumné metodě orální historie, kdy samy zakladatelé poskytly rozhovor, či sepsali své vzpomínky vždy pro účely dané práce. Dále lze čerpat informace z brožur turnajů, či novinových článků.

První dámské oddíly ledního hokeje u nás se objevují od první poloviny 90. let. Týmy u nás vznikají z různých důvodů, v některých případech se jedná o tým fotbalistek, které se přes zimu chtějí věnovat hokeji, jinde vznikají na popud funkcionářů, či si parta děvčat řekne, že by rády hokej zkusily, a tak pro to zajistí vše potřebné.

Jedním z prvních týmů v Československu je tým Berouna. U jeho zrodu stál v roce 1985 pan Roztočil. Trenér mužského týmu Lokomotiva Beroun, později trenér a funkcionář dívčího týmu v Berouně a vůbec první trenér československé reprezentace žen. Pan Roztočil přišel poprvé do styku s dívčím hokejem na zájezdě v Německu, kde doprovázel jako trenér tým berounských hokejistů. O tým se tam staraly hostesky, které samy lední hokej hrály. Nějakou dobu po návratu obdržel berounský klub dopis s žádostí o obstarání soupeřek pro německý tým hokejistek, které se chystaly na zájezd do Československa. V reakci na to se pan Roztočil vydal na Československý svaz ledního hokeje (ČSSLH), kde po krátkém pátrání zjistil že na našem území nikdo neví o dívkách hrajících hokej. Rozhodl se proto tým sestavit od úplných základů. Za velmi krátkou dobu se mu podařilo sestavit tým 25 hráček, které sehrály dvě domluvená utkání s německými soupeřkami. Tým se po této akci nerozpadl. Rozhodl se ve své činnosti pokračovat a hledat další soupeře.

Ještě na jaře tohoto roku přijal tým Berounských Amazonek pozvání na turnaj do Klatov, kde se setkal s týmem fotbalistek z TJ Kovo Praha a hokejistkami Plzně. V následující sezoně došlo k navázání kontaktů ještě s týmy z Pardubic, Kadaně a Jihlavy. Všechny

[17] ETUE, Elizabeth a Megan K. WILLIAMS. On the edge: women making hockey history. Toronto: Second Story Press, 1997. ISBN 09-290-0579-1.

zmíněné týmy klub Berouna pozval na turnaj, nazvaný Bohemia Cup, který byl organizován pod patronací Československé strany socialistické.

V sezoně 1986-1987 bylo na našem území minimálně 6 týmů ledního hokeje. Je možné, že týmů bylo víc, bohužel o nich však nejsou známy žádné záznamy. Tyto týmy v sezoně odehrály ligovou soutěž. Stejně však jako při pořádání Bohemia Cupu, i liga byla pod patronací Československé strany socialistické, nikoli pod záštitou ČSSLH.

V roce 1986 obdržel tým Berounských Amazonek pozvání na mezinárodní turnaj pořádaný ve Švýcarsku. Přes prvotní nesnáze se týmu podařilo obstarat povolení k výjezdu a na turnaj vycestovali. Konal se zde tenkrát seminář pořádaný IIHF, jednalo se o historicky první setkání československého ženského hokeje se zastupitelem z Kanady.

O rok později se chystal na oplátku národní tým Švýcarska na cestu do Československa, kde se chystaly sehrát několik přátelských utkání. Pro tyto utkání již v Berouně proběhl nominační kemp – můžeme zde poprvé hovořit o reprezentačním výběru ČSR.

V roce 1989 bylo pořádáno první Mistrovství Evropy. Tohoto klání se zúčastnily i hokejistky z naší vlasti, bohužel ale zkušeným soupeřkám vyjma jednoho utkání podlehly a skončily na předposledním, 7. místě. IIHF vyzvala Československo, aby se ujalo pořadatelství pro další ME, po dlouhém zvažování se ČSR rozhodla tuto nabídku přijmout. V roce 1991 se tak odehrálo ME ve Frýdku Místku. Díky tomuto počinu došlo k jedné zásadní změně. A sice, aby se domácí národní tým mohl účastnit, musel ČSSLH přijmout ženský hokej pod svou agendu. A tak se v sezoně 1991-1992 přeměnila domácí soutěž v řádnou ligu, která dostala název I. liga žen. [18]

Do roku 1991, kdy se pořádalo domácí ME, existovaly ženské týmy ledního hokeje pouze na území Čech. Do Frýdku Místku však kolegyně ze Slovenska přijely alespoň v pozici fanynek. Po turnaji se již objevují týmy i na území Slovenska. [19]

V následující sezoně se tak odehrál první a zároveň poslední model ligy, kdy se vítěz místní ligy z Čech i Slovenska potkal v závěrečném finální souboji. Mistrem se staly Amazonky Beroun. V dalších sezonách již k došlo k rozdělení na dvě samostatné republiky. [20]

[18] Vyprávění pana Roztočila
[19] http://zenskyhokej.sk/index.php?v=900
[20] http://www.zenskyhokej.sk/index.php?v=900&s=1

2.5 Historie ženského hokeje v Kladně

Příběh kladenského ženského hokejového týmu začíná na jaře 1986. Žákyně kladenského gymnázia, Věra Donátová se svěřila svému otci, Pavlu Tykalovi, že by ráda zkusila hrát lední hokej. Její otec jí v první řadě doporučil sehnat si spoluhráčky. Tak Věra začala svůj sen o dívčím klubu sířit dál mezi své kamarádky. Zpráva o dívčím klubu se poměrně rychle rozšířila a mohlo se uskutečnit první setkání u haly Bioska, nedaleko zimního stadionu. Zde se děvčata nejdříve seznámila, protože přišlo hodně dívek, které se navzájem neznaly. Vyjasnily si své vize, jak chtějí trénovat, jaký post chtějí obsadit a podobně. Organizace se ujal otec hlavní iniciátorky Pavel Tykal. Prakticky okamžitě začala letní příprava a v létě také první soustředění, kde dívky trénovaly, aby byly na sezonu na ledě řádně připraveny. Pan Tykal také zajistil, že hned v první sezoně existence oddílu dívky patřily pod TJ SONP Poldi Kladno.

10.8.1986 se tým kladenských hokejistek ocitl poprvé na ledě a rovnou se utkal se soupeřkami z Kolína nad Rýnem. Pro své začátky dívky neměly ani řádnou výstroj. Bez výstroje se hrát nedá, a tak každá hráčka musela shánět kde se dá. Nutno říci, že v té době nebylo u nás vůbec snadné toto zboží obstarat. Nakonec se panu Tykalovi podařilo obstarat několik vyřazených výstrojích po chlapcích a mužích z oddílu PZ Kladno. Na rozdíl od dívek, chlapci a muži výstroj fasovali a když jim byla malá, nechali jí pro mladší chlapce a od starších opět měli půjčenou jinou. V první sezoně nebylo vůbec snadné shánět soupeře, a tak dívky příliš mnoho utkání nesehrály. V závěru sezony se však zúčastnily alespoň již výše zmíněného turnaje v Klatovech.

V nadcházející sezoně došlo ke změně na postu trenéra a týmu se ujal pan Beran. Dívky opět absolvovaly letní přípravu, poté sezonu na ledě. Dívky již hrály soutěž, i když neoficiální. Alespoň tak měly možnost sehrát nějaká utkání. V závěru sezony se potom opět zúčastnily Klatovského turnaje. V této sezoně oddíl nevystupoval pod TJ SONP Poldi Kladno, ale fungoval pod svazem mládeže.

V sezoně 1988-1989 se opět hrála neoficiální soutěž. Tuto sezonu také vznikl národní tým, který se připravoval na plánované Mistrovství Evropy. Týmy byly hned dva, A tým a B tým, který sloužil jako záloha hráček pro tým A. Dvě z kladenských hráček patřily právě do B týmu, a soustředění tohoto týmu se uskutečnilo na Kladně.

Před začátkem další sezony, když dívky měly za sebou již letní přípravu se tým zúčastnil turnaje v Západním Berlíně. Tento výjezd byl pro hráčky velkým zážitkem a možností

získání cenných hokejových zkušeností. V sezoně 1989-1990 potom tým kladenských dívek registruje první vítězství. Jednalo se o přátelské utkání proti Amazonkám z Berouna.

Následující sezonu se již hrála oficiální liga pod hlavičkou ČSLH. Tato skutečnost byla způsobena Mistrovstvím Evropy pořádaném ve Frýdku Místku. Kladenský tým působí pod patronací Kovárny Poldi Kladno. Počet týmů působících na domácí půdě se zvětšil na 10 a soutěž byla rozdělena do dvou skupin, kladenské hokejistky skončily 4. ve své skupině. Tak, jako se v uplynulé sezoně tým kladenských hráček zúčastnil turnaje v Berlíně, tuto sezonu byl pozván na turnaj v Dánsku.

Hráčky měly na Kladně od dob svého vzniku až do současnosti velké problémy s možnostmi trénování na ledě. Na Kladně působí velmi mnoho chlapeckých týmů od přípravek, přes seniorské týmy až po rekreační hráče. Vytíženost obou ledových ploch je tedy velmi vysoká, a tak se nezřídka stává, že dívky musely a musí trénovat buď v brzkých ranních hodinách, nebo naopak pozdních večerních.

V průběhu několika sezon také končí zakládající členky týmu. Z prvotní touhy hrát hokej se vytvořila nevšední pouta přátelství a sounáležitosti, díky které mohl tým pevně zakořenit na kladenské hokejové půdě. Přesto, že zakládající hráčky svou kariéru ukončily, ženský hokej na Kladně se hraje dodnes. Tým, původně založený na přátelství a dobré partě se v průběhu sezon přetvořil v tým, kde všechny členky měly obrovský vztah a lásku ke hře. Díky tomuto klub mohl přetrvat a dodnes funguje. [21]

V sezoně 1991-1992 kladenský ženský tým mění svůj název na KC Kladno 1988 a dochází i ke změně v pozici trenéra. Novým trenérem se stal Jiří Beran, tým se umístil na 4. místě.

Během dvou sezon vzrostl počet týmů hrající ligu na 14. Kladenské hokejistky po dobu svého působení několikrát změnily název klubu. Například v sezoně 1997-1998 nastupovaly stejně tak, jako mužský tým pod názvem HC Velvana Kladno. O sezonu později do názvu ještě přidaly Rebels. V roce 2001 došlo ke změně v názvu a tým dodnes působí pod názvem HC 2001 Kladno. Dlouholetým hlavním trenérem byl Zdeněk Průcha.

[21] Bc. Marie Marková, Diplomová práce, Historie ženského hokeje v Kladně, 2013

2.6 Systém soutěží

„Český hokej organizuje na centrální úrovni extraligu, I. a II. ligu mužů, Soutěž žen, extraligu juniorů a extraligu dorostu. Prostřednictvím krajských svazů pak regionální ligu juniorů a dorostu, a další mužské, juniorské, dorostenecké či žákovské soutěže. Český hokej vysílá českou hokejovou reprezentaci (včetně mládežnických výběrů, žen, veteránů a sledge hokejistů) k mezinárodním utkáním.

Členy svazu mohou být kromě klubů i fyzické osoby. Hokejové kluby jsou sdružené v jednotlivých krajích České republiky do 14 krajských svazů. Stanovy Českého hokeje dále předpokládají existenci okresních výkonných výborů. Český svaz ledního hokeje z.s. sdružuje v současnosti okolo 110 000 registrovaných hráčů, z toho kolem 85 000 v kategorii mužů. Zaregistrováno je také asi 2600 žen. V zemi je k dispozici přibližně 150 krytých hřišť.“ [22]

Nejvyšší domácí ligou mužů je tedy Tipsport extraliga ledního hokeje. Této soutěže se účastní 14 týmů. Tým kladenských Rytířů však bohužel od sezony 2013-2014 nastupuje ve druhé nejvyšší domácí soutěži, a tak se podrobněji budu věnovat systému soutěže, kterou kladenský tým v současné době hraje.

Druhou nejvyšší domácí soutěží je Chance liga a účastní se jí 15 týmů. Z této ligy je možné postoupit do Extraligy a zároveň je možné sestoupit o ligu níž, do II. ligy. Sezona je rozdělena na dvě části.

V první části sehraje každý tým čtyři kola systémem každý s každým, to znamená celkově každý tým sehraje v základní části 56 utkání.

Druhá část sezony se hraje systémem, že *„družstva umístěná po 1. části na 1. - 8. místě sehrají 2 kola (čtvrtfinále, semifinále) play-off vždy na čtyři vítězná utkání (4-14 utkání) s tím, že pro sestavování dvojic pro všechna kola této části soutěže platí, že nejlépe umístěné družstvo po 1. části hraje s družstvem umístěným po 1. části nejhůře, druhé nejlépe umístěné družstvo po 1. části s druhým nejhůře umístěným družstvem po 1. části atd. První, druhé, případně páté a sedmé utkání se hraje u lépe umístěného družstva po 1. části a třetí, čtvrté, případně šesté utkání u družstva umístěného po 1. části hůře. Vítězná družstva ze semifinále postupují do „baráže“ o účast v ELH. Vítězem I. ligy ČR pro sezónu 2018/2019 se stává to družstvo, které se v 1. části umístilo lépe mezi družstvy, která získala právo postupu do „baráže“ o účast v ELH.* [23]

---

[22] https://www.ceskyhokej.cz/cesky-hokej/o-nas
[23] https://www.ceskyhokej.cz/hokejove-souteze/1.%20liga

V lize žen potom působí o poznání méně týmů. Soutěž je rozdělena na Extraligu žen, I. ligu žen A, I. ligu žen B a II. ligu žen. V Extralize se nachází pouze čtyři týmy, v I. lize se potom ve skupině A nachází týmů 6, stejně tak je tomu ve skupině B. Vítěz své skupiny se potom v závěru sezony utká s vítězem druhé skupiny a s týmem, který se umístil v nejvyšší soutěži na posledním místě a hrají baráž o postup do Extraligy žen. V nejnižší, II. lize žen hraje pět týmů a vítěz soutěže se opět utká s posledním týmem I. ligy obou skupin, spolu poté hrají o postup, případně o držení v I. lize.

Extraliga žen ledního hokeje se hraje systémem šest kol každý s každým. To znamená pouhých 18 utkání. Týmy umístěné po první části sezony na 1. a 2. místě spolu sehrají finále na dvě vítězná utkání. První a případné třetí utkání se potom hraje na stadionu u lépe umístěného týmu po první části. Tým umístěný po první části na 4. místě sehraje jednokolově utkání o udržení s vítězem I. ligy skupiny A a skupiny B. [24]

2.7 Změny v pravidlech

Hlavním rozdílem v pravidlech ledního hokeje mužů a žen, je hra tělem. Mužský hokej je znám svou tvrdostí a častými střety dvou hráčů. V ženském hokeji je však pravidlo, které tyto střety neumožňuje. Takové zákroky jsou pak v ženském hokeji klasifikovány jako nedovolená hra tělem a trestají se buď menším dvou minutovým, nebo větším trestem. Pravidlo je zavedeno především proto, že v ženském hokeji bývají velmi patrné výkonnostní i věkové rozdíly a hra tělem by tedy byla nebezpečná. Pokud však dívka hraje za chlapce, hra tělem je povolena a dívka se tomuto pravidlu musí přizpůsobit. Dalším rozdílem je chránič obličeje. U mužů je takzvaný celo obličejový kryt povinný pouze do 18 let, kdežto dívky si musí obličej chránit dle pravidel i v dospělosti.

Změny v pravidlech mužského a ženského hokeje jsou opravdu minimální. Nutno však podotknout, že přesto, že pravidla zůstávají prakticky stejná, mužský hokej se od ženského liší v jiných ohledech. Například ženský hokej, na rozdíl od mužského hokeje nemůžeme označovat za profesionální záležitost. Muži za své výkony pobírají plat od svého zaměstnavatele, hokejového klubu. V případě ženského hokeje je v současné době na našem území takováto profesionalita nepředstavitelná. Tento model odměňování hráček můžeme

[24] https://www.ceskyhokej.cz/hokejove-souteze/liga-zen

nalézt v USA, Kanadě, Rusku, případně na několika málo dalších místech. Pro ženy tedy hokej představuje spíše formu zábavy.

Ráda bych na tomto místě uvedla technické normy ženského hokeje, které se od norem mužského hokeje také liší:

„1. V soutěžích startují hráčky ročníku narození 2005 a starší.

V soutěžích není povolen start hráčkám ročníku narození 2006 a mladším.

2. V utkání mohou za družstvo nastoupit maximálně 3 Cizinky.

3. Pořádající klub je povinen po utkání zajistit oboustrannou kopii řádně vyplněného zápisu o utkání včetně zásahu brankářek pro hostující družstvo, případně delegáta utkání a odeslat naskenovaný řádně vyplněný zápis o utkání do 24 hodin řídícímu soutěže.

4. Pořádající klub je v souladu s vnitřní směrnicí ČSLH č. 65 ze dne 5. 6. 2014 povinen zajistit při utkání přítomnost lékaře, zdravotní sestry, nebo zdravotnického záchranáře.

5. Domácí družstvo nastupuje k utkání ve světlých dresech, družstvo hostující v dresech tmavých, nedohodnou-li se kluby jinak.

6. Má-li hráčka dlouhé vlasy, které zakrývají jmenovku nebo číslo na dresu, musí nosit vlasy stažené do copu nebo pod helmou (viz čl. 40 odst. xiii Pravidel).

7. Hráčky družstva nemusí mít stejnou barvu helem a kalhot. (výjimka z čl. 40 bodu. i. Pravidel, viz také Příloha č. 3 Všeobecných ustanovení)

8. Hráčky nastupují k utkání bez nebezpečných ozdob v uších, na krku a rukou.

9. Rozbruslení družstev je 10 minut před začátkem utkání bez následné úpravy ledové plochy (výjimka z čl. 44 bodu iv. Pravidel).

10. Hráčka registrovaná v klubu, nesmí jako rozhodčí řídit utkání ve skupině, které se klub účastní.

11. Hráčka smí v jednom kole nastoupit pouze za jedno družstvo. Porušení znamená neoprávněný start se všemi z toho plynoucími důsledky.

12. Hostování mezi soutěžemi (střídavý start) se v Soutěžích žen nepovoluje.

13. Evidence trestů dle čl. 529 odst. 2. SDŘ se mezi jednotlivými částmi soutěže přenáší.“ [25]

[25] https://www.ceskyhokej.cz/hokejove-souteze/liga-zen

3 Hypotézy

1. Předpokládám, že mužský tým se od ženského bude lišit větším počtem tréninkových jednotek, větším množství sehraných utkání v jedné sezoně, věkovým složením hráčů a úrovní zázemí, které má tým k dispozici.
2. Předpokládám, že mužský tým v pohledu mistrovských titulů bude mít o minimálně 80 % větší úspešnost, než ženský tým.
3. Předpokládám, že intenzita tréninkového zatížení v rámci ročního tréninkového cyklu bude u mužského týmu minimálně o 80 % vyšší z důvodu většího počtu tréninků týdně a délce jejich trvání.
4. Předpokládám, že mužský tým v rámci jedné hokejové sezony sehraje minimálně o 60 % více utkání, než ženský tým.
5. Předpokládám, že trenér uvede trenérsky mnohem komplikovanější prostředí ženského týmu než týmu mužského.
6. Předpokládám, že ženský tým bude mít minimálně o 2 roky nižší věkový průměr oproti týmu mužskému a že bude alespoň o 3 roky větší věkové rozpětí nejmladšího a nejstaršího hráče v mužském kolektivu než v ženském.
7. Předpokládám, že realizační tým mužského týmu bude čítat minimálně o pět členů více než realizační tým žen.

4 Praktická část

4.1 Charakteristika výzkumného vzorku

Na tomto místě bych ve stručnosti krátce představila oba zkoumané týmy.

Jedním ze zkoumaných objektů je ženský hokejový tým HC 2001 Kladno. Soupiska tohoto týmu pro tuto sezonu čítá 21 hráček. Tým nastupuje v nejvyšší domácí soutěži, Extralize žen. V současné sezoně se celek umístil na 3. místě.

Obrázek č. 1 HC 2001 Kladno

Zdroj: Oficiální webové stránky HC 2001 Kladno

Druhým zkoumaným celkem byl tým Rytíři Kladno. Soupiska aktuální sezony dle oficiálních klubových webových stránek čítá 35 hráčů. Rytíři aktuálně hrají baráž o postup z Chance ligy do nejvyšší domácí soutěže, Tipsport extraligy.

Obrázek č. 2 Rytíři Kladno

Zdroj: Vlastní

Dále bych ráda představila své tři respondenty, kteří mi v řízeném rozhovoru poskytly cenné informace pro účely této bakalářské práce. Pečlivě jsem zvažovala, jaké osobnosti pro svůj rozhovor oslovit. Rozhodla jsem se, poskytnout v úvodu praktické části úhel pohledu Josefa Zajíce. Zajímala jsem se, jaké vnímá rozdíly, z pozice trenéra s bohatými a dlouholetými zkušenostmi s trénováním obou týmů.

V další kapitole jsem potom oslovila hráčku ledního hokeje, Dominiku Vopravilovou. Dominika již 11 sezon nastupuje za ženský hokejový tým v Kladně a je cennou oporou týmu. Velmi dobře kolektiv zná a hokej hraje v jejím životě důležitou roli. Mohla tak tedy poskytnou cenné a zajímavé informace pro potřeby této práce. Kladené otázky měly za cíl přiblížit mi osobní motivaci hráčů ke hře, pohled do týmu, vnímání příchodu nového člena, pozici trenéra, hierarchii v týmu a podobně.

Poslední osloveným byl Jan Krégl, zkušený trenér, ředitel hokejové školy na Kladně, bývalý trenér kladenského ženského hokejového týmu. V současné době působí jako asistent trenéra u seniorského A týmu Rytířů Kladno. V tomto rozhovoru jsem se zajímala o tvorbu

tréninkových plánů, příprav na tréninkové jednotky, rozložení sezony a její dílčí cíle, četnosti a intenzitě tréninků. Zajímala jsem se o jejich individuální přístup k hráčům. Dále jsem se ptala po trénincích mimo led, takzvané suché přípravě a zařazování kompenzace do tréninkového procesu.

4.2 Charakteristika výzkumné metody

- Zúčastněné pozorování
- Řízený rozhovor

V rozhovoru s Josefem Zajícem jsem se držela následují linie:

- V úvodu jsem Josefa požádala o krátké představení své osoby, přiblížení svých profesních zkušeností
- Rozdíly mezi děvčaty a chlapci v hokejových oddílech od ranného věku až po období puberty
- Atmosféru v ženském a mužském kolektivu
- Zázemí obou týmů a možnostech trénování
- Odlišné postoje vůči trenérovi v obou kolektivech

V dalším rozhovoru s Dominikou Vopravilovou jsem se dotazovala na její osobní úhel pohledu a v řízeném rozhovoru se řídila následující osnovou:

- Krátké představení, představení svých zájmů a ostatních povinností mimo ledního hokeje
- Hierarchie v týmu, rozdělení hráčů na zkušené a mladé hráčky
- Příchod nového člena do týmu
- Postup, pokud se hráčka není ochotna přizpůsobit zavedeným normám týmu
- Vnímání trenéra
- Rivalita v týmu i v rámci soutěže
- Zavedené týmové i osobní rituály

V posledním rozhovoru, vedeným s Janem Kréglem jsem se držela otázek:

- Představení, momentální působiště
- Četnost, intenzita, náplň tréninkových jednotek
- Počet utkání a zápasové dny

- Plánování
- Realizační tým kladenského A týmu

Informace získané na základě zkoumání budu interpretovat pomocí grafů a tabulek. Porovnání obou týmů potom vyjádřím procenty.

4.2.1 Josef Zajíc

Prvním dotazovaným byl Josef Zajíc. Bývalý extraligový hráč a zároveň dlouholetý kapitán kladenského týmu, také člen a kapitán reprezentačního týmu. Ve 42 letech ukončil aktivní hráčskou kariéru a působil u mládežnického, dospělého mužského i ženského hokeje na pozici trenéra a manažera.

Josefa jsem se v první řadě ptala, jaké vnímá rozdíly v trénování dívek a chlapců. Pepa má bohaté zkušenosti s trénováním všech věkových kategorií, a tak mě zajímal jeho pohled na dívky hrající v chlapeckých oddílech. *„Z mého pohledu je velký rozdíl v biologickém věku, protože když začneme chronologicky, tak ta děvčata jsou podle mě daleko schopnější lépe koordinovat svůj pohyb a od malička jsou konkurence schopnější a vytváří právě takovou vyšší úroveň dovedností v tom hokejovém týmu, porovnám-li své zkušenosti které jsem měl. Teď mám v oddílu holčičky, které jsou koordinačně schopné ty svoje vrstevníky překonávat, Ať je to v gymnastice, v atletice, v dovednostech na ledě, ty holky jsou daleko schopnější vnímat pokyny, ty ukázky, které jim dáváš. Čili v mládí bych řekl, že ta spolupráce s děvčaty je daleko aktivnější, protože probíhá na propojení takové větší důvěry ze strany těch holek vůči trenérovi. V mládí a v přípravkách ten rozdíl spočívá v tom, že si získáváš dívky jako trenér rychleji, mají větší schopnost rychleji napodobovat a větší schopnost ty dovednosti provádět dříve než ti kluci. Co se týče chlapců, tam déle trvá, než si ho získáš, než ti začne věřit, je velmi silně upoutaný hlavně v dnešní době k mámám a je těžší z nich získat důvěru vůči trenérovi, trvá to déle. To je rozdíl, co se týče těch přípravek a základen.*

Když potom ti kluci a holky rostou spolu, tak je větší převaha toho mužství potom v té šatně, kde těch holek není tolik, protože u nás funguje systém smíšeného hokeje. Nejsou žákovské týmy holek, ale je to smíšeně, což je velmi zvláštní. Někdy dobré, někdy kontraproduktivní. Z mého pohledu je to absolutně osvěžující pro ten tým. Přináší to určitý stupeň gentlemanství, přináší to větší fair play, protože vůči holkám ti kluci jsou přátelštější, dávají

jim přednost. To, co v minulosti bylo přirozené. Kluci se prostě chovají s větší noblesou, přináší to jakoby čistší vzduch do té kabiny, do určitého věku. Potom samozřejmě ve věku puberty a těchto biologických odskočení, tam už může docházet k tomu, že ty holky se stahují na stranu, tam už je otázka, jakým způsobem ten trenér vytváří ducha té kabiny a jak oni jsou schopni navzájem se respektovat. Když je vše dobře nastavené, tak si myslím, že to vždy nějakou dobu může dobře fungovat. Vždy záleží na osobnosti toho trenéra. Strašně moc podle mého záleží na tom, jestli ten trenér je schopen respektovat skupinu hráčů holek a kluků stejně.“ [26]

S tímto názorem souhlasím, myslím, že dívka v chlapeckém týmu, pokud je výkonnostně pro tým přínosem může být zároveň i velmi zajímavým osvěžením. Bohužel se přesto i v dnešní době, kdy se dívčímu hokeji pozvolna dostává většího respektu najdou nezřídka trenéři, kteří dívku ve svém týmu nechtějí a netolerují. To je potom pro dívky a rodiče dívek toužících hrát hokej velkým problémem. Často potom musejí dojíždět do vedlejších měst, kde u kategorie, kam dívka spadá působí trenér ochotný dívku do svého týmu přijmout. Na druhou stranu se však trenérům chlapeckých oddílů nemůžeme divit. Mít dívku v týmu, jak vím z vlastní zkušenosti, přináší i starosti navíc. Když se hráči dostanou právě do období různých biologických odskočení, musejí například na utkáních hrajících se venku trenéři shánět dvě šatny, aby se všichni mohli v klidu převléci a po utkání osprchovat. Zároveň v tomto věku, kdy se z chlapců pozvolna stávají muži – rychleji vyrostou, mění se jejich svalová struktura a podobně, je pro dívky velmi těžké udržet s chlapci krok. Často se stává, právě jak říkal Pepa, že dívky v žákovských kategoriích nad chlapci nepatrně výkonnostně vyčnívají. Když potom ale přijde období, kdy jdou kluci do dorostu, v nějaké 9. třídě základní školy. Rychle zmohutní a mnoho dívek musí své působení v chlapeckém hokeji ukončit a věnovat se potom pouze hře ženského hokeje. Dnes už není vyjímkou, že se najdou i holky hrající v chlapeckých dorostech. Nebývá to ale již nejvyšší soutěž dané kategorie, takzvaná extraliga dorostu. Dívky najdou uplatnění spíše v prvoligových, či krajských dorosteneckých týmech. I to je však pro dívky velmi pozitivní, protože kvalita hry chlapeckého a ženského hokeje je velmi odlišná.

Další má otázka směrem k Josefovi se již týkala seniorských týmů ledního hokeje v Kladně. Tázala jsem se, jak vnímá přístup hráčů a hráček k tomuto sportu. Zajímalo mně, jak moc se liší profesionalita v obou týmech. Tato otázka byla poměrně komplikovaná, protože jak jsem již zmínila výše, mužský hokej na Kladně, tedy na úrovni druhé nejvyšší domácí soutěže je

[26] Viz příloha, Josef Zajíc

velmi profesionální záležitostí. Oproti tomu ženský kladenský tým, ač hraje ligu nejvyšší má k profesionalitě velmi daleko. I s touto otázkou si Pepa poradil velmi dobře. *„Na straně ženského hokeje se to nedá nazvat profesionalita. Spíš než s kladenským hokejovým Áčkem, které je plně profesionální, bych to srovnával s kluky, které jsem trénoval třeba na úrovni krajské ligy. Kluci chodí do práce a trénují potom. Znovu musím říct, že je to o osobnosti trenéra e o nějaké vnitřní motivaci každého hráče. Tu vnitřní motivaci musí mít každý hráč v sobě, nicméně aby mohl najít vnitřní motivaci, musí být v kabině nastavená myšlenka, aby ten tým něco chtěl. Nejhorší, co je pro jakékoliv mužstvo, pro jakoukoli činnost, je stereotyp. Já bych řekl, zvonu, má vlastní zkušenost. Když jsem měl možnost trénovat ženy tady na Kladně, tak jsme měli cíl porazit Slávii a zapracovat mladé talentované holky tady na Kladně v mládeži do Áčka.“* [27]

Všeobecné mínění o ženském hokeji v dřívější době na našem území nebylo příliš dobré. V současnosti dochází ke zlepšení, přesto se můžeme u některých lidí dočkat poměrně negativního názoru na ženy hrající hokej. Podobně je tomu i v případě trenérů trénujících dívčí tým. Jelikož se v hokejovém prostředí prakticky od mala sama pohybuji, nezřídka slýchám názory podobného znění jako – teda trénovat holky, to musí být opravdu těžké, ony, když vyhrají brečí, když prohrají brečí také, neustále řešit jejich dohady.

Dále jsem se Josefa ptala, zda vnímá odlišnou vnitřní atmosféru v týmu, zda cítí někde větší rivalitu či zášť. Jak obtížné je do týmu zapojit nového člena a jak moc musí v odlišných kolektivech z pozice trenéra zasahovat. Jeho názor byl i v tomto případě velmi zajímavý a z vlastní zkušenosti mu musím dát v mnoha ohledech za pravdu. *„Řekl bych, že jsou daleko komplikovanější vztahy mezi ženskýma navzájem. V mužském hokeji jsou kluci schopni si říci vše okamžitě do očí, kdežto v tom ženském hokeji jsem cítil, když přivedu mladou hráčku, je tam obejmutí, ale zároveň takové koukání – jo ta by mi mohla vzít místo. Ale v mužském hokeji, když ten hráč cítí, že mu může někdo vzít místo, tak na ledě mu dá ránu a buď to ustojíš a tým tě přijme, nebo ne. Ale ty holky to řeší spíše takovými věcmi, proti kterým se nedá bojovat, a to jsou ty postranní řeči, úmysly a tak dále. A to je velmi silný kalibr, silnější a nebezpečnější než to, co tam mají ti kluci. Čili v kabině ženských jsou velké intriky a trenér musí počítat s tím, že odtud potud to můžeš pustit, ale musíš to hlídat. Kdežto v mužském hokeji je to tak, že když se jim někdo nelíbí tak mu to řeknou – chovej se slušně, dodržuj pravidla, na ledě mu to dají sežrat a on se buď srovná, nebo ne. Když hrozí, že ten nový kluk vezme někomu místo, tak oni se o to místo na ledě pobijí, ale ne řečmi. Takže pro trenéra je*

[27] Viz příloha, Josef Zajíc

to snazší, viditelnější. U ženských to ale musíš vytušit, intuitivně. Prostředí ženského sportu je psychologicky náročnější. To je hlavní rozdíl, mezi trénováním ženských a chlapů.“ [28]

Když už jsme s Josefem nakousli téma rozdílů ve vnitřní komunikaci, ve vnitřním fungování týmu, zajímala jsem se, zda muži a ženy dokáží odlišně vnímat a respektovat pokyny trenéra, zda dokáží stejně dobře přijmou roli v týmu, kterou trenér hráči určí. *„Rozdíl v tomto směru samozřejmě je. Chlapy danou roli plní, stoprocentně a bez řečí, jsou takhle naučení. Naopak pro ženy je zase přirozené, mají schopnosti vykomunikovávat hodně věcí pro své dobro, nebo pro dobro spoluhráčky. Kdežto ti kluci dělají velmi často jen to, co jim řekneš a mají obavu z toho povelu ustoupit, protože trenér jim řekl, dělej tohle. Jednodušeji se u kluků nastavují pravidla a oni nezvažují, že ho dáš z první lajny do druhé, on se prostě sebere a jde to dělat. U holek uděláš změnu, dáš hráče se druhé lajny do první a už po tréninku za tebou přijdou, s tím, že si v té lajně moc nerozumí a podobně. To se u kluků stane až po dlouhé době, aby za tebou hráč přišel s tím, že si v lajně příliš nerozumí. Sám svého syna celý život učím, poslouchej trenéra. Zároveň v tom může být ale problém, protože někdy se stane, že ten trenér potlačuje ve spoustě hráčů to nejlepší, co hráč má na úkor toho, co chce trenér. U holek nemám obavu, že ony by si tohle neuměly samy vykomunikovat na těch trenérech. Ženský si umějí lépe obhájit svou pozici a získat, co chtějí a co ví, že je pro ně dobré.“* [29]

Dále mě v rozhovoru se Josefem zajímalo, zda vnímá například odlišné nadšení, nasazení, odlišnou vášeň a zápal pro hru. Zda celkově některý z kolektivů přistupuje k trénování odlišným způsobem než jiný. *„Co se týče toho nasazení, z mého pohledu znovu. Já musím říct, že u těch holek, co jsem trénoval, tak jsem byl naprosto nadšený z toho přístupu. Měl jsem informace, jak holčičí hokej je mizerný a podobně. Já musím říct, že ženský hokej naplnil moje očekávání a častokrát mě trénink s dívkami baví víc než kluky. Holky jsou, řekl bych vděčnější, uvědomují si a vědí, že provozují sport, který je na hraně nechci říct opovržení, ale tak něco jako „ježiš vy hrajete hokej“. A já jsem do toho kolektivu přišel a velmi často jsem hrdý na to, že zrovna ty holky jsem mohl trénovat. Kdežto když jsem trénoval skupinu kluků, tak někdy máš pocit, že i kdybys se zbláznil, tak je nemůžeš dostat do toho levelu, jaký ty holky mají.“* [30]

Dále jsem se ptala na konkurenci v týmu. Ze své zkušenosti vím, že holek v týmu není tolik, aby mezi sebou museli na trénincích soupeřit o místo v sestavě. Pepa mi dal příklad pomocí

[28] Viz příloha, Josef Zajíc
[29] Viz příloha, Josef Zajíc
[30] Viz příloha, Josef Zajíc

oddílu v Kralupech nad Vltavou, kde se hraje krajská liga. Ženský hokejový tým nastupuje v nejvyšší české soutěži. Dle těchto rozdílů je velmi dobře vidět, že o profesionalitě v souvislosti s ženským hokejem na Kladně nelze hovořit. *„V Kralupech nás bylo 28 a třeba z 24 hráčů, kteří chodili na tréninky jsem vybíral 15 hráčů na zápas, protože to tempo tam není takové, aby bylo třeba na zápas víc hráčů. To znamená, že deseti hráčům říkáš, že nehrají. Ale když holek se na trénink sejde 12, pochopitelně bude trenér rád, když všichni přijedou i na zápas.“* [31] Tento problém je samozřejmě dán z velké části tím, že u nás stále ještě není tolik hráček ledního hokeje a vytvořit tedy konkurenci, která by hráčkám sloužila jako motivace neustále se zlepšovat a budovat své místo v týmu, je velmi obtížné. Holky, hrající za Kladno jsou často původem z daleka a není pro ně snadné dojíždět dvakrát týdně na tréninky v pozdních večerních hodinách i stovky kilometrů.

Posledním, co mě od Josefa zajímalo, zda je pro něj, z pozice trenéra obtížnější získat si respekt u mužského, čí ženského kolektivu. *„Já si myslím, že respekt buď máš, nebo nemáš. Záleží na osobnosti trenéra, hráči ho buď vnímají jako osobnost, že když něco řekne, tak se to snažíš dodržet. Asi taky něco uměl a umí, naslouchá, vnímá, má v sobě lásku. I chlapy potřebují cítit, že ten trenér je člověk, že někdy uleví a místo na suchou se jde hrát fotbal.“* [32]

4.2.2 Dominika Vopravilová

Dalším respondentem, který mi pro účely této práce poskytl rozhovor byla Dominika Vopravilová. Dominika již celou řadu let působí v kladenském dívčím hokejovém klubu a pro tým je velkou posilou. Nasvědčuje tomu i skutečnost, že se tuto sezonu umístila na 1. místě v kanadském bodování v rámci týmu HC 2001 Kladno. Rovněž je Dominika mou dlouhodobou velmi dobrou kamarádkou, kladenský tým několik sezon vedla z pozice kapitánky a je tak pro tým zároveň i velkou a silnou osobností, nejen hráčem.

Cílem této části práce byla snaha poukázat na skutečnost, že hokej je mnohdy i na nejvyšší domácí úrovni vnímán spíše jako hobby, než že by šlo o nějaký profesionální přístup. Dále jsem se pokusila zmapovat vnitřní fungování v týmu, z pohledu, jak to vnímá právě Dominika. Zajímala jsem se o rivalitu v týmu i v rámci klubů mezi sebou, zajímalo mě, jak se dívčí kolektiv vypořádá s příchodem nového člena, či jak řeší přítomnost nespolupracujícího a problémového hráče.

[31] Viz příloha, Josef Zajíc
[32] Viz příloha, Josef Zajíc

V úvodu rozhoru jsem Dominiku požádala o krátké představení, sdělila mi, kde a jak dlouho se hokeji věnovala a věnuje, jakou roli má hokej v jejím současném životě. *„Mé jméno je Dominika Vopravilová, je mi 22 let. Za ženský tým v Kladně hraju již 11 let. Jako malá jsem s hokejem začínala v Rakovníku, asi do 6. třídy. Potom jsem současně hrála za ženský tým v Kladně a asi do 7. třídy mě přetáhl právě Josef Zajíc i do chlapeckého hokejového oddílu v Kladně. Za kluky jsem hrála do mladšího dorostu, takže asi již pět sezon za kluky nehraju. V současné době se snažím věnovat především studiu. Studuji fyzioterapii, ráda se věnuji pohybu a cvičení celkově. Hokeji jsem v minulosti obětovala mnoho času, ale v současné době se pro mě prioritou stalo právě studium, to je pro mě teď přednější.“* [33]

Jak již bylo zmíněno výše, v ženském hokeji na našem území neexistují žádné dívčí žákovské kategorie, mnoho mladších dívek tedy často hraje v jednom týmu s hráčkami, kterým je třeba i okolo 40 let. Zajímalo mě tedy, zda se hráčky uvnitř týmu odlišují a samy sebe vnímají jako takzvané mazáky, zda mladší hráčky mají k těm zkušenějším respekt a podobně. *„Určitě, samozřejmě je znát a rozlišujeme se, starší a mladší holky, je to znát. Myslím si, že v současnosti ty rozdíly nejsou až takové, jako to bylo dřív. Řekla bych, že dřív dávaly zkušenější hráčky těm mladším více najevo, kdo má v kabině hlavní slovo. Dnes jsou ty mladší holky i takové drzejší, trochu jim možná chybí ten respekt.“*

V souvislosti s touto záležitostí jsem zjišťovala, jak probíhá přijetí nového člena do týmu z pohledu hráčky, která má v týmu již stabilní pozici. *„Tak nejdříve tu hráčku všichni tak jako okouknou, většinou se najde jedna, která se jí tak jako ujme, řekne jí, kde si má sednou, kde je místo, jaký si má vzít na trénink dres a podobné věci. Myslím si, že v první řadě jsou všichni zvědaví, jak je třeba šikovná na ledě, jak se bude projevovat a tak. Záleží na člověku, jestli se mi podaří zapadnout mezi ostatní, nebo ne.“*

Tímto jsem hned navázala na další otázku, jak se dívky v týmu vypořádají s hráčem, který se odmítá přizpůsobit daným vnitřním pravidlům a nerespektuje řád. Hokej je kolektivní hra a obzvlášť v dívčím kolektivu je velmi důležité, aby v týmu panovala všeobecná pohoda a přátelská atmosféra. *„Samozřejmě se nejprve vše snažíme vyřešit v klidu, s hráčem se snažíme s ním vyjít, promluvit s ním. Většinou je to hráč, se kterým mají problém všichni, jak spoluhráči, tak trenéři. Nebývá to problém jen mezi dvěma hráči, ale většinový problém. Pokud hráč nezačne respektovat, to, co většina a nelze s ním jednat po dobrém, tak se trochu přitvrdí. Pokud se ten hráč ani tak nesrovná a nezačne plnit, co se po něm chce, po nějaké*

[33] Viz příloha, Dominika Vopravilová

době to může dojít k tomu, že ho trenér z týmu vyhodí. Bohužel ale vzhledem k tomu, že těch holek hokejistek v našem týmu není tolik, tak si trenér nemůže úplně dovolit se takto zbavit hráče. Mnohdy spíš tedy takového hráče v týmu musíme skousnout a naučit se ho nějakým způsobem tolerovat.“ [34]

Jak již bylo zmíněno, práce a činnost trenéra v dívčím týmu je o něco komplikovanější. Trenér musí více počítat se všemi vnitřními záležitostmi v šatně. I tvoření sestavy pro utkání může být komplikovanější, protože jak již říkal Josef Zajíc, dívky jsou schopny po velmi krátké době vyhodnotit, že v dané sestavě hrát nemohou. Trenér tak musí při tvoření zápasové sestavy brát ohledy mnohdy nejen na herní projev a úroveň hráček, ale také zda si dotyčné spolu sednou a budou schopny při hře efektivně komunikovat. Ptala jsem se tedy i Dominiky, jak je v týmu trenér vnímán z pozice hráček. *„Určitě by každý měl trenéra poslouchat, on ví, o čem mluví, má nějaký cíl, kterého by chtěl s týmem dosáhnout. U nás v týmu, dle mého názoru trenéra respektují všichni, snaží se dělat co říká. Zároveň ale někdo má i svou hlavu, jsme holky a někdy je to i poměrně těžká komunikace s holkami. Je to hodně individuální.“*

Dále jsem se zajímala, zda samotná hráčka vnímá nějakou rivalitu uvnitř týmu, i v rámci celé soutěže. Přesto, že se ženský hokej na Kladně neprovozuje na profesionální úrovni a všechny hráčky ho hrají pro radost, již v mé práci bylo Josefem zmíněno, že on cítil určitou rivalitu, nepřátelské pokukování po nových hráčkách a jakýsi strach o svou pozici. Ptala jsem se tedy Dominiky, jestli je v tomto s Josefem za jedno. *„Určitě nepociťuji žádnou rivalitu o to, kdo bude hrát v první lajně a kdo ve druhé. Myslím si, že něco takového v našem týmu není.“* Názory na toto téma se tedy z obou pohledů liší. Ženská nejvyšší liga, kterou Kladno hraje, má pouze čtyři účastníky. Jednotlivé týmy se tedy tak potkávají velmi často a řada hráček se navzájem zná. Stejně tak se dobře znají i klubový trenéři. Výsledky těchto utkání bývají mnohdy jen velmi těsné, z této skutečnosti vyplývá, že někdy jde o napínavé a vyhrocené utkání. Zajímalo mě tedy, jestli hráčky cítí nějakou větší rivalitu v rámci celé soutěže. *„V tomto smyslu rivalitu určitě vnímáme, například když hrajeme se soupeřem, se kterým se dlouhodobě pereme o nějaké umístění. Bývají to nepříjemné zápasy, ať už je to vyhrocené ze strany hráčů, nebo trenérů, někdy i rozhodčích, je to nepříjemné a myslím že to všichni hodně vnímají.“* [35]

[34] Viz příloha, Dominika Vopravilová
[35] Viz příloha, Dominika Vopravilová

4.2.3 Jan Krégl

Posledním dotazovaným respondentem byl Jan Krégl. Několik let již působí na půdě kladenských rytířů, začínal jako trenér mládeže, několik sezon působil jako hlavní trenér i u ženského týmu. V současné době působí na pozici asistenta trenéra kladenského A týmu, zároveň jako generální ředitel mládeže, dále se věnuje fakultě tělesné výchovy a sportu jako garant pro specializaci lední hokej.

V úvodu rozhovoru jsem Jana požádala o informace, jak často, jak intenzivně hráči trénují. Jak často se věnují tréninkům mimo led, takzvané suché přípravě, či zda mají v tréninkovém plánu zařazeny nějaké kompenzační aktivity. *„Kluci trénují prakticky denně, když máme normálně zápasové období, to znamená během regulérní sezony. Hrací dny máme pondělí, středa a sobota většinou, ale i přesto trénujeme prakticky denně. Každý den ráno máme trénink, ten je spojený s tréninkem i mimo led, kdy podle rozložení utkání kluci dostávají zátěž. Zařazujeme silový trénink, ten probíhá každý týden dvakrát. Zároveň máme věci zaměřené na dynamiku a věnujeme se i kompenzačním cvičením a zdravotním aspektům, které eliminují zranění.*

Na takto profesionální úrovni je velmi důležité plánování. Ptala jsem se tedy, jak probíhá plánování z dlouhodobého hlediska. Jak dlouhé je přípravné období, zda se liší příprava v zápasových pauzách, které nastávají během sezony, a podobně. *„Sezonu začínáme letní přípravou, kde se věnujeme nabírání kondice, síly, připravujeme se na led. Toto období trvá zhruba dva měsíce. Některé týmy do tohoto období zařazují i přípravu na ledě. Kluci mají většinou jednodenní bloky, které mají svůj obsah. Postupně to směřujeme k tomu cíli, abychom byli připravení v plné síle nastoupit na ledě, abychom eliminovali rizika zranění. To je přípravné období.*

Potom je krátká pauza a následuje předzávodní období, což je srpen. Tam se připravujeme na to, jak hrát. Vyzkoušíme různé kluky, jsou pořádány různé try-outy a zkoušíme různé hráče, jak by nám zapadali do týmu. Hrají se přípravné zápasy a tam se ladí ta forma do začátku sezony. Nejdříve necháváme prostor všem možným hráčům, aby se ukázali, nedržíme je nějakým herním systémem úplně zkrátka a dolaďujeme to až do toho úvodu sezony, kde chceme mít vždycky optimální sestavu připravenou na první závodní zápas.

Potom nastává závodní období, které momentálně můžeme rozdělit na více etap. Máme základní část, kde naším cílem bylo si vydobýt co nejlepší postavení pro play-off a být po základní části co nejvíce nahoře. Ale i s tím, že jsme do týmu chtěli zabudovat co nejvíce mladých hráčů. Během té sezony je důležité říct, že máme různé týdenní mikrocykly, které se

vždy přizpůsobují momentálnímu hernímu období. To znamená reprezentační pauza, vánoční pauza, tam kde se nehraje. Tam se nabírá buď kondice, nebo se řeší to, co momentálně tomu týmu nejde. Například obranné pásmo, kdy je prostor to drilovat, aby ti kluci na to měli čas a nemuseli jsme se bát nějaké únavy, nebo přetrénování do zápasu. Těch bloků je tam víc, všechno se to odvíjí od období těch reprezentačních pauz a všechno se to ladí tak, abychom do play-off měli připravených co nejvíce hráčů a vyzkoušených co nejvíce variant.

Dále navazuje play-off, které se hraje poměrně na doraz, zvyšuje se tam tempo, není už tam úplně prostor pro nějaký super intenzivní trénink v dlouhé době, ale musí se to tím prokládat.

Když se to povede, tak navazuje baráž. Tam už není prostor na to nějakým způsobem dohánět ve velké míře kondici. Tam už čerpáte z toho, co jste natrénovali v průběhu celé sezony a jak se udržujete a připravujete."

Posledním, o co jsem se zajímala, bylo, kolik takovýto profesionální hokejový tým potřebuje členů v realizačním týmu. *„Máme dva fyzioterapeuty, kteří se tady střídají, máme dva kustody, kteří se o nás starají, máme trenéra gólmanů, vedoucího týmu, dva lékaře, a jsme tři trenéři, kteří zasahují víceméně do všech tréninkových jednotek."* [36]

[36] Viz příloha, Jan Krégl

5 Interpretace výsledků

Graf č. 1 Medailové umístění obou týmů

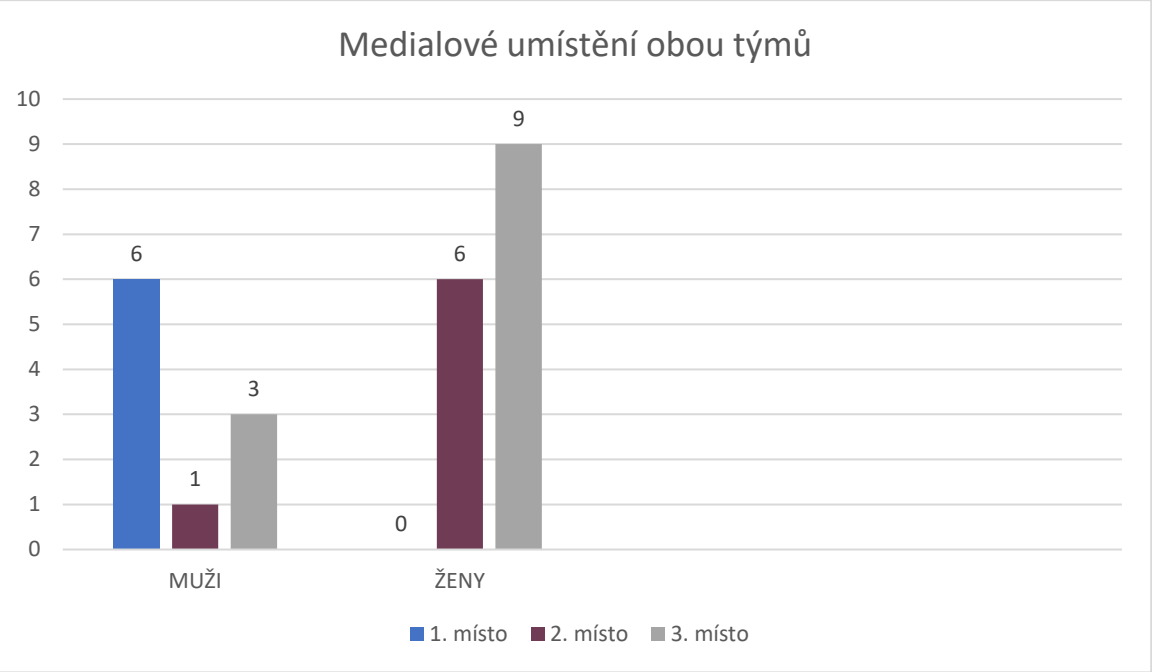

Zdroj: Vlastní

V grafu č.1 jsem zkoumala získaný počet mistrovských titulů v nejvyšší soutěži. Mužský tým za dobu své existence dokázal mistrovský titul získat celkem 6x, což je o 100 % více než ženský tým, který na mistrovský titul doposud nedosáhl. Oproti tomu v umístění na druhé pozici je na tom ženský tým o 84 % lépe, na třetí pozici potom o 67 % lépe ženský tým než mužský.

Graf č. 2 Počet hodin tréninku za sezonu

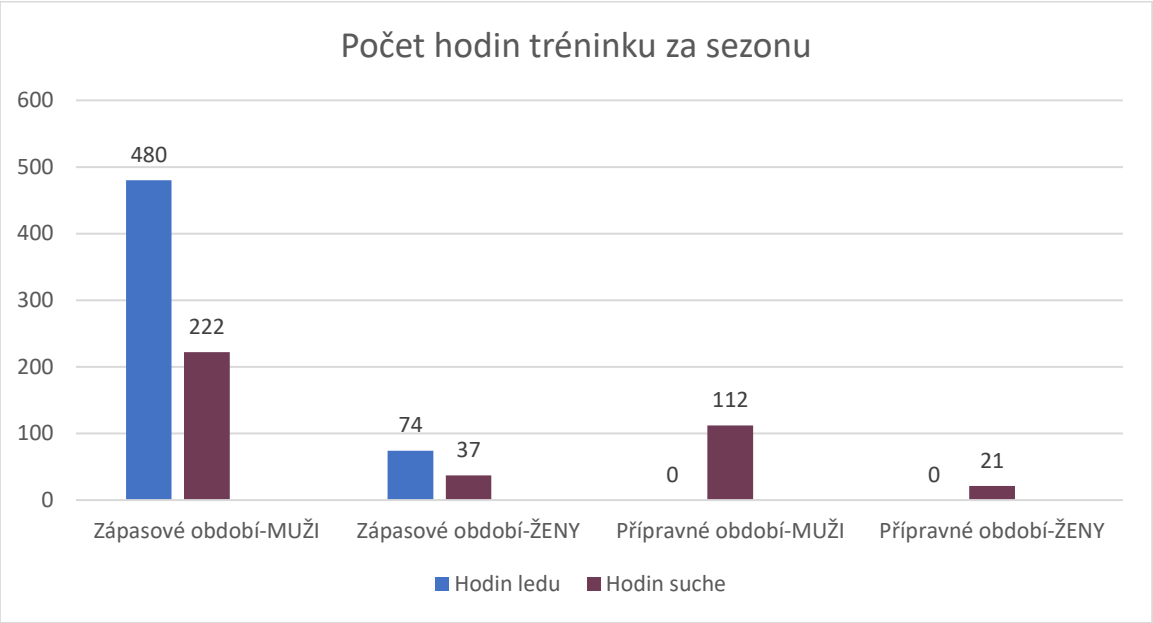

Zdroj: Vlastní

Graf č. 3 Počet hodin tréninku za týden

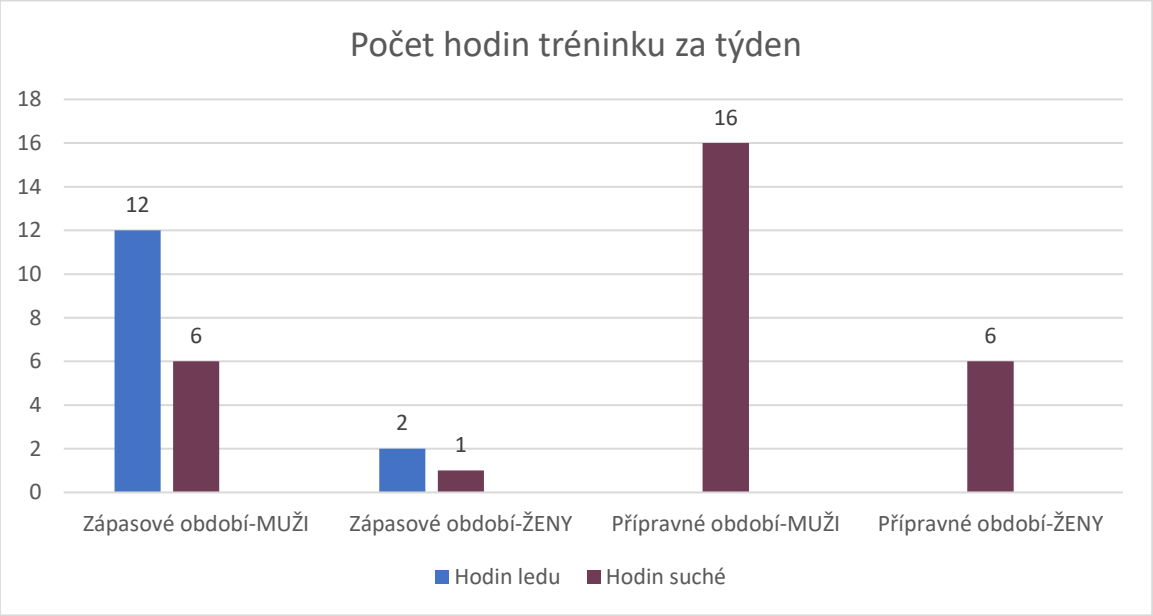

Zdroj: Vlastní

Graf č. 2 a 3 ukazuje tréninkové vytížení obou týmů. Graf č. 2 ukazuje sezonní makrocyklus, graf č. 3 potom ukazuje týdenní mikrocyklus. Mikrocykly mohou být samozřejmě přizpůsobené aktuálnímu hernímu období. Muži v zápasovém období trénují na ledě s intenzitou větší o 85 %, na suchu potom s intenzitou větší o 83 %. V přípravném období před zahájením sezony se muži věnují suché přípravě s intenzitou vyšší o 81 %.

Graf č. 4 Počet utkání v sezoně

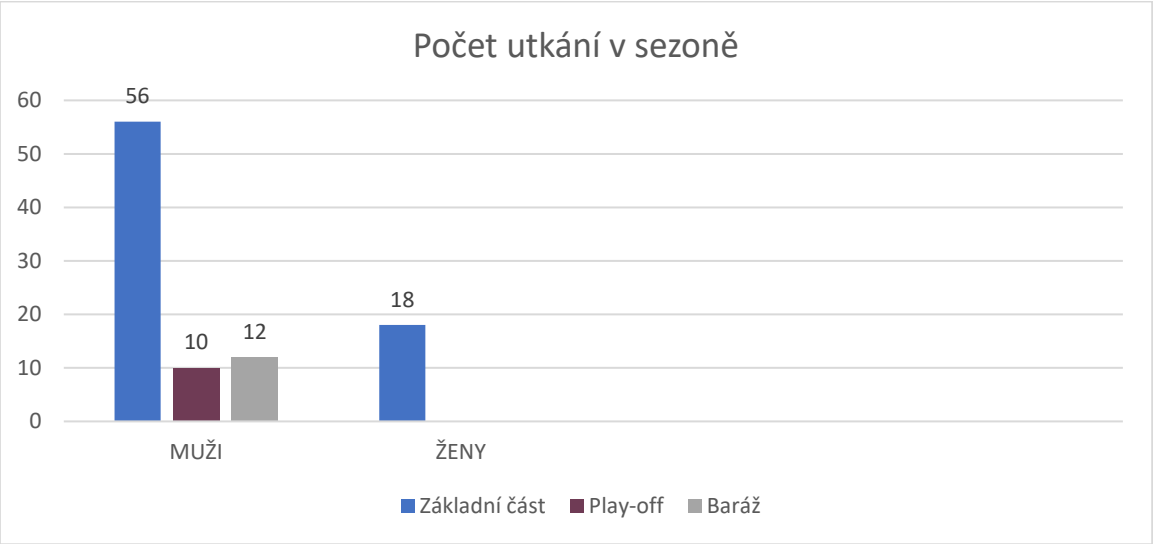

Zdroj: Vlastní

Graf č. 4 ukazuje četnost hokejových utkání v průběhu jedné sezony. Mužský tým za sezonu odehraje celkem 78 utkání, ženský tým pouze 18 utkání. Z této skutečnosti vyplývá, že muži odehrají za jednu sezonu o 86 % utkání více než ženy.

Graf č. 5Věková struktura týmů

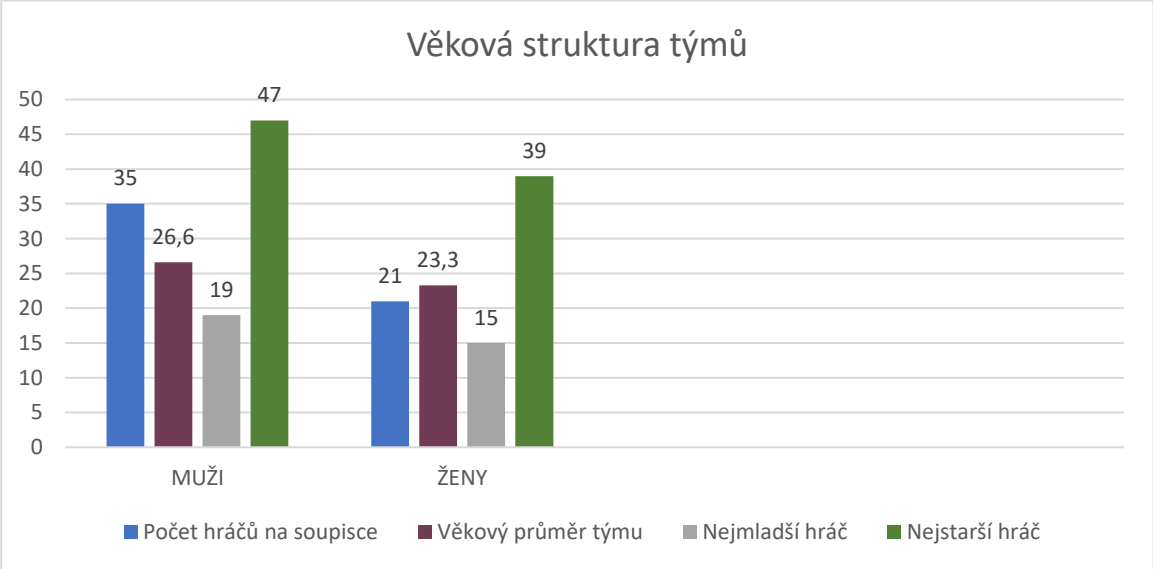

Zdroj: Vlastní

Graf č. 5 uvádí, kolik hráčů mají týmy pro tuto sezonu k dispozici na soupisce. Mužský tým má registrovaných 35 hráčů, což je o 40 % více než ženský tým, který má na soupisce uvedeno 21 hráček. Dále graf ukazuje věkový průměr obou týmů. U mužů je věkový průměr o 3,28 let větší než u žen. Věkové rozpětí nejmladšího a nestaršího hráče v mužském týmu je 28 let. V ženském týmu je toto rozpětí 24 let, tedy o 4 roky méně.

Tabulka č. 1 Realizační týmy

Realizační týmy		
	Muži	Ženy
Hlavní trenér	1	1
Asistent trenéra	2	0
Video trenér, trenér brankářů	1	0
Kondiční trenér	1	0
Vedoucí týmu	1	2
Masér	1	0
Kustod	1	1
Lékař	2	0
Fyzioterapeut	1	0
Členové realizačního týmu celkem	11	4

Zdroj: Vlastní

V tabulce č. 1 je zobrazeno, kolik členů a na jakých pozicích čítají realizační týmy obou družstev. Mužskému družstvu je k dispozici 11 členů realizačního týmu, ženám pouze 4 členové. Tudíž o 7 členů méně. Realizační tým mužů je navíc tvořen čtyřmi členy starající se o zdravotní stav hráčů, video trenéra, kondičního trenéra a dvou asistentů hlavního trenéra.

Tabulka č. 2 Pohled trenéra na spolupráci s oběma kolektivy

OTÁZKA	ŽENY	MUŽI
Rozdíly v žákovských kategoriích	Dívky jsou schopné dříve a lépe plnit pokyny, mají lepší schopnost nápodoby	Chlapcům déle trvá správně pochopit a osvojit si vyžadovanou dovednost
Klima v týmu	Na první pohled přátelské, avšak časté intriky	Jednání spíše na rovinu, problémy jsou řešeny na ledě

Komunikace s trenérem	Ženy dokáží mnohem více a častěji komunikovat, lépe si dokáží říct, co je pro ně vhodné	Muži jsou často zvyklí trenéra poslouchat a plnit jeho pokyny bez ohledu na své dojmy
Vstup trenéra to týmu	Musí mít větší kontrolu nad děním v týmu, vztahy brát více v potaz	Muži si dokáží své neshody vyřešit velmi často sami

Zdroj: Vlastní

Tabulka č. 2 ukazuje základní rozdíly uvedené Josefem Zajícem mezi spoluprací s oběma týmy. Josef, obohacen bohatými zkušenostmi s trénováním jak žen, tak mužů uvádí, že v ženském kolektivu je pro trenéra mnohem složitější se orientovat. Mnohdy se v ženském týmu zdá na první pohled vše v naprostém pořádku, avšak ženské intriky a přetvářka se promítá i do hokejové šatny. Oproti tomu, když mají muži například v týmu strach o svou pozici v týmu, namísto různých pomluv situaci řeší přímo na ledě. Pro trenéra je potom snazší problém odhalit a reagovat na něj. Dále si ženy či dívky dokáží lépe prosadit svůj názor. To znamená, pokud jim trenér přiřadí roli, se kterou nesouhlasí, jednoduše za trenérem dojdou a o problému ho informují. Muži často plní své povinnosti na úkor jejich herního potencionálu.

6 Diskuze

Práce poukazuje na odlišnosti mužského a ženského týmu od dob jeho vzniku až po současnost. V teoretické části je patrný odlišný vývoj obou klubů. Mužský hokej na Kladně vznikl o více než 60 let dříve než ženský hokej. Motiv vzniku byl však v obou případech podobný. Několik sportovních nadšenců se rozhodlo, že by rádi zkusili hrát lední hokej, a tak založili oddíl. Dále v teoretické části můžeme pozorovat bilanci klubu v hokejových soutěžích od svého začátku, přes doby největší slávy až po současnost, kdy se Rytíři snaží již několik let dostat zpět mezi elitu do nejvyšší soutěže. Ženský hokej má mnohem kratší historii, tomuto sportu se také věnuje mnohem méně děvčat a logicky je tak dáno, že existuje méně hokejových klubů. Na základě toho se také hraje jiný systém soutěže. Tyto systémy jsou rovněž společně s rozdíly v pravidlech popisovány v teoretické části práce.

Cílem výzkumné části potom bylo poukázat na zásadní rozdíly ve fungování obou týmů. Je třeba si uvědomit, že mužský hokej je zcela profesionálním sportem, a tudíž porovnávat ho z kvalitativního hlediska s hokejem ženským je velmi problematické.

Muži jsou sportovními profesionály a hra ledního hokeje je jejich povolání. Samozřejmě, někteří hráči se při hokeji ještě věnují studiu, většinou však mají individuální studijní plány a podobně. Tréninku věnují převážnou část dne a tomuto režimu je potom vše přizpůsobeno. Na hokejové zápasy mužů, které v závodním období probíhají třikrát do týdne, se chodí dívat přímo davy diváků a fanoušků. Aktuální barážové boje jsou vyprodané do poslední kapacity doslova během několika minut. Této úrovni profesionality potom samozřejmě odpovídají další zkoumané aspekty. Hokejový tým mužů potom ke své činnosti nezbytně potřebuje realizační tým odborníků, kteří zajišťují jednak jejich fyzickou trénovanost a připravenost podávat optimální výkony, ale také se starají o hráče v ohledu zdravotnických služeb.

Oproti tomu ženy hrající hokej mají do profesionálního sportu velmi daleko. Přesto, že kladenské hokejistky hrají nejvyšší domácí soutěž, intenzita tréninků je spíše na rekreačním stupni sportování. Jsou to dívky a ženy, které buď ještě studují, anebo jsou zapojeny do běžného pracovního režimu. Tento fakt jim tedy neumožňuje trénovat ve větší frekvenci. Hokeji se věnují čistě pro radost a tento sport je pro ně určitou formou hobby, aktivního odpočinku a příležitostí setkávat se s přáteli. Těmito fakty je potom poznamenána i soutěž, kterou ženy hrají.

Cílem práce bylo porovnat tyto dva týmy z kvantitativního hlediska. Porovnávala jsem intenzitu tréninkového zatížení, čestnost hokejových utkání, složení realizačních týmů,

věkové složení obou týmů. Toto porovnání se podařilo bez větších problémů a v interpretaci jsem tyto informace převedla do grafů.
Stěžejním bodem bylo porovnání pohledu trenéra. Jedná se o skutečnosti, které můžeme jen těžko vyjádřit čísly. Přesto tyto informace byly velmi zajímavé, a tak jsem se pokusila alespoň pomocí tabulky vyznačit ty, které mi přišly nejzajímavější. Ráda bych tedy ještě jednou zmínila rozhovor s Josefem Zajícem, který tedy mimo jiné poskytl i tento nadhled a porovnání obou týmů.
Jelikož se v prostředí kladenského hokeje již řadu let pohybuji, většina výsledků mé práce pro mě nebyla překvapením. Právě tento fakt, znalost hokejového prostředí obecně i znalost konkrétně obou zkoumaných celků pro mě byl při psaní práce velkou výhodou a přínosem.
V této části uvedu potvrzení, či vyvrácení vstupních hypotéz.

1. Předpokládám, že mužský tým se od ženského bude lišit větším počtem tréninkových jednotek, větším množství sehraných utkání v jedné sezoně, věkovým složením hráčů a úrovní zázemí, které má tým k dispozici.

První hypotéza byla správná. Týmy se od sebe skutečně liší a rozdíly jsou obrovské. Tým mužů věnuje tréninku nesrovnatelně více času, než ženský tým. Přímo úměrně k tomu potom také mužský tým sehraje mnohem více utkání v horizontu jedné sezony. Věkové složení týmu se sice liší, ovšem po vypočtení věkového průměru rozdíly tolik patrné nejsou. Hlavním rozdílem je, že nejmladšímu hráči je 19 let, nejmladší hráčce pouhých 15. Věkový rozptyl od nejmladšího k nejstaršímu hráči je potom u mužů 28 let. Tento rozdíl je poměrně velký, avšak jedná se spíše o raritu. Této skutečnosti se stalo díky hokejové legendě, Jaromíru Jágrovi, který ve svých 47 letech nastupuje za Rytíře. V ženském týmu je potom věkový odstup 24 let. Týmy se samozřejmě liší také v dostupném zázemí, kdy muži mají k dispozici mnohem více prostorů i služeb.

2. Předpokládám, že mužský tým v pohledu mistrovských titulů bude mít o minimálně 80% větší úspešnost, než ženský tým.

Hypotéza byla mylná. Tým mužů je v tomto ohledu úspěšnější o celých 100 %. Oproti tomu ale pro zajímavost uvedu umístění na dalších dvou medailových příčkách, kde byl úspěšnější ženský tým. V počtu získaných stříbrných medailí o 84 %, bronzových o 67 %.

3. Předpokládám, že intenzita tréninkového zatížení v rámci ročního tréninkového cyklu bude u mužského týmu minimálně o 80 % vyšší z důvodu většího počtu tréninků týdně a délce jejich trvání.

Vstupní hypotéza se potvrdila. Muži se věnují tréninku na ledě o 85 % více, na suchu potom o 83 % více.

4. Předpokládám, že mužský tým v rámci jedné hokejové sezony sehraje minimálně o 60 % více, než ženský tým.

Hypotéza se potvrdila. Ovšem můj odhad, že mužský tým sehraje minimálně o 60 % více utkání byl velmi mírný. Výzkum ukázal, že muži sehrají dokonce o 86 % více utkání, což je o mnoho více, než jsem odhadovala.

5. Předpokládám, že trenér uvede trenérsky mnohem komplikovanější prostředí ženského týmu než týmu mužského.

Hypotéza byla správná. Trenér uvedl, že ženské prostředí je plné intrik a přetvářek, oproti tomu v mužském kolektivu jsou spory řešeny na ledě a všem na očích. Je tedy pro trenéra snazší orientovat se ve věcech odehrávajících se uvnitř týmu.

6. Předpokládám, že ženský tým bude mít minimálně o 2 roky nižší věkový průměr oproti týmu mužskému, a že bude alespoň o 3 roky větší věkové rozpětí nejmladšího a nejstaršího hráče v mužském kolektivu, než v ženském

Hypotézy se částečně potvrdily. Ženský tým má nižší věkový průměr o 3,4 roku, což je o 1,4 toku více, než vstupní odhad minimálně o 2 roky. Věkové rozpětí nejmladšího a nestaršího hráče je potom větší v mužském kolektivu, a to o 4 roky. Opět se odhad vzdálil pouze o 1 rok, oproti odhadovaným minimálně 3 rokům.

7. Předpokládám, že realizační tým mužského týmu bude čítat minimálně o pět členů více než realizační tým žen.

Hypotéza se potvrdila. Dle výzkumu realizační tým mužů čítá o sedm členů víc.

7 Závěry

Bakalářská práce měla za cíl porovnat mužský a ženský hokejový tým v Kladně a interpretovat rozdíly v obou týmech. V teoretické části jsem čerpala z dostupných pramenů literatury a uvedla jsem okolnosti vzniku nejprve mužského týmu, který vznikl dříve a dále jsem formulovala úspěchy týmu. Poté dobu a okolnosti vzniku ženského klubu, taktéž jsem uvedla i úspěchy týmu, kterých za dobu své existence dosáhl. Další kapitola nesla název systémy soutěží. Tato kapitola poskytla nadhled, jaká je struktura hraných hokejových soutěží. Detailněji jsem se potom věnovala mužské druhé nejvyšší soutěži a nejvyšší ženské soutěži, ve kterých týmy nastupují a stručně jsem interpretovala, jakým systémem se daná soutěž hraje. Poslední kapitola teoretické části byla věnována rozdílům v pravidlech.

Teoretická část měla za úkol poukázat na konkrétní rozdíly ve způsobu trénování týmů, v počtu odehraných utkání za jedno hokejovou sezonu, ukázat počet získaných mistrovských titulů, poměřit realizační týmu obou družstev, poodhalit vnitřní věkovou strukturu týmů a poskytnout pohled a porovnání zkušeného trenéra obou celků. Práce přinesla následující závěry.

1. Mužský a ženský tým se od sebe liší v moha ohledech. Liší se v úspěšnosti a zisku mistrovských titulů, v počtu hodin, které věnuji tréninku, počtu utkání, které sehraje v rámci jedné hokejové sezony, liší se složení realizačního týmu, který má tým k dispozici a týmy se od sebe liší i z pohledu trenéra. Mužský tým je pro trenéra snazším prostředím, vztahy uvnitř týmu bývají jednoznačné a problémy jsou řešeny přímočařeji, oproti ženskému týmu, kde trenér musí počítat s komunikativnějším prostředím. Naopak se týmy příliš neliší ve věkovém složení hráčů a věkovém průměru.

2. Tým mužů za dobu své existence získal celkem šest mistrovských titulů. Ženský tým bohužel na mistrovský titul nedosáhl ani jednou.

3. Tréninkové zatížení mužů v rámci jedné hokejové sezony je 480 hodin ledu a 222 hodin tréninku na suchu. Ženský tým stráví tréninkem na ledě za stejné časové období 74 hodin a tréninku na suchu se věnuje 37 hodin.

Chance liga, tedy liga, kterou hrají muži se hraje za účasti 15 týmů a liga je rozdělena do dvou částí. V rámci základní části muži sehrají 56 utkání, ve druhé části sezony, tedy play-off potom dalších 10 utkání. Play-off pro tým skončilo úspěšně, a tak v právě probíhající baráži o postup do nejvyšší soutěže tým sehraje ještě 12 utkání. Ženský tým hraje Extraligu žen, které se dle modelu soutěže účastní pouze čtyři týmy a liga má jen jednu část.

4. Mužský tým tedy sehraje za jednu hokejovou sezonu 78 utkání. Zápasů tedy ženský tým sehrál během sezony pouze 18.

5. Trenér uvedl, že ženské prostředí je plné intrik a přetvářek, oproti tomu v mužském kolektivu jsou spory řešeny na ledě a všem na očích. Je tedy pro trenéra snazší orientovat se ve věcech odehrávajících se uvnitř týmu.

6. Věkový průměr mužského týmu je 26,6 let. Věkový průměr ženského týmu potom 23,3 let. Nejmladšímu hráči je 19 let, nejstaršímu 47 let. Nejmladší hráčce je 15 let, nejstarší 39 let.

7. Realizační tým mužů čítá celkem 11 členů. Jsou zastoupeny funkce: hlavní trenér, asistent trenéra, video trenér, trenér brankářů, kondiční trenér, vedoucí mužstva, masér, kustod, lékař, fyzioterapeut. Realizační tým ženského týmu čítá pouze 4 členy.

Tato bakalářská práce by mohla být přínosem pro trenéry, kteří mají nabídku trénovat dívčí hokejový tým a nemají s tímto prostředím dostatek zkušeností. Práce by jim tak mohla přinést určitý nadhled a trenéři by po přečtení této práce snad měli alespoň nějakou konkrétnější představu o ženském hokeji a uvědomili by si předem, kolik rozdílů tento sport oproti mužskému hokeji přináší. Dále by byli obohaceni o cenné zkušenosti vyplývající z rozhovoru s Josefem Zajícem a znali by pohled přímo jedné z hráček.

Zdroje

Knižní zdroje:

1. ETUE, Elizabeth a Megan K. WILLIAMS. On the edge: women making hockey history. Toronto: Second Story Press, 1997. ISBN 09-290-0579-1.
2. JÁGR, Josef a Miroslav OLIVERIUS. Kladno hokejové: osmdesát let ledního hokeje na Kladensku 1924-2004. Kladno: Pro Statutární město Kladno v nakl. Rego vydala firma Dr. Josef Ženka, 2004, 639 s. ISBN 80-866-4806-0.
3. MARKOVÁ, Marie. Historie ženského hokeje v Kladně, Praha 2013. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií.
4. NORTON, Wayne. Women on ice: the early years of women's hockey in Western Canada. Vancouver: Ronsdale Press, 2009. ISBN 978-155-3800-736.
5. STRÁNSKÝ, Jiří a Kamil ONDROUŠEK. *Historie československého a českého hokeje 1908-1999*. Praha: Vyšehrad, 1999. Hokejové encyklopedie. ISBN 80-7021-308-6.
6. THEBERGE, Nancy. Higher goals: women's ice hockey and the politics of gender. Albany: State University of New York Press, c2000, xiii, 182 p. ISBN 07-914-4642-5.

Elektronické zdroje:

7. Český hokej, hokejový svaz, o nás [2019-03-12]. Dostupné z

https://www.ceskyhokej.cz/cesky-hokej/o-nas

8. Český hokej, soutěže, Chance liga [2019-03-12]. Dostupné z:

https://www.ceskyhokej.cz/hokejove-souteze/1.%20liga

9. Český hokej, soutěže, Liga žen [2019-03-12]. Dostupné z:

https://www.ceskyhokej.cz/hokejove-souteze/liga-zen

10. HC 2001 Kladno [2019-04-11]. Dostupné z:

http://www.hckladnozeny.info/

11. Historie klubu [2019-03-18]. Dostupné z:

http://hc-kladno.cz/cz/historie-klubu

12. História. CHROMČÍK, Miloš. Zenskyhokej.sk [2019-03-20]. Dostupné z: http://zenskyhokej.sk/index.php?v=900

13. Hokej.cz, centrum statistik [2019-03-15]. Dostupné z: https://www.hokej.cz/chance-liga/stats-center

14. Rozpisy ledových ploch [2019-04-10]. Dostupné z: http://kladno.sportoviste-online.cz/?c=1&a=0&l=0&s=1&d=04.03.2019

Přílohy

Přílohy grafů:

Graf č. 1 Medailové umístění obou týmů 43
Graf č. 2 Počet hodin tréninku za sezonu 44
Graf č. 3 Počet hodin tréninku za týden 44
Graf č. 4 Počet utkání v sezoně 45
Graf č. 5Věková struktura týmů 45

Přílohy tabulek:

Tabulka č. 1 Realizační týmy 46
Tabulka č. 2 Pohled trenéra na spolupráci s oběma kolektivy 46

Přílohy obrázků:

Obrázek č. 1 HC 2001 Kladno 31
Obrázek č. 2 Rytíři Kladno 32

Ostatní přílohy:

CD-Audio záznam-Josef Zajíc

CD-Audio záznam-Dominika Vopravilová

CD-Audio záznam-Jan Krégl